

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om skydd för växters sundhet

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I propositionen föreslås det att lagen om skydd för växters sundhet ändras. Ett syfte med propositionen är att garantera att växters goda sundhetstillstånd i situationer där Finland hotas av en skadegörare som inte tidigare har förekommit i landet och som kan orsaka skada på skogsträd. Dessutom lagen ska förnyas så att den möjliggör och ger tillräckliga befogenheter för genomförandet av internationella avtal om skydd av växters sundhet som är bindande för Finland.

I propositionen föreslås det att en bestämmelse tas in i lagen om ersättning för de kostnader skogsägarna orsakas av beslut om bekämpning av skadegörare som ska utrotas i trädbestånd. Dessutom föreslås att Livsmedelssäkerhetsverket ska fatta beslut om ersättning samt om utbetalning av ersättningen till odlarna för kostnader och skador som förorsakas av beslut om utrotande av skadegörare som ska utrotas eller bekämpas. Er-

sättningarna i denna lag omfattar inte staten, med undantag för affärsverk som ägs av staten.

I lagen föreslås en bestämmelse om skogscentralens deltagande i verkställandet av lagen när Finland hotas av en skadegörare som inte tidigare förekommit i landet och som kan orsaka direkt eller indirekt skada på skogsträd.

I propositionen föreslås bestämmelser om rätten att använda märkning som gäller växters sundhet och om registrering innehavare av märkningsrätt i Livsmedelssäkerhetsverkets märkningsrättsregistret. Dessutom föreslås det att exportörer av växter, växtprodukter och andra föremål med vilka skadegörare lätt kan spridas ska registreras i ett växtskyddsregister som upprätthålls av Livsmedelssäkerhetsverket för övervakning.

Lagen föreslås avses träda i kraft den 1 juli 2008.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
INNEHÅLLSFÖRTECKNING	2
ALLMÄN MOTIVERING	4
1 NULÄGE	4
1.1 Den nationella lagstiftningen om växters sundhet	4
Tillsynsmyndigheter	4
Registrering av aktörer	4
Sundhetscertifikat och växtpass	5
Ersättningar	5
1.2 Den internationella utvecklingen samt lagstiftningen utomlands och inom EU	6
Lagstiftningen om växters sundhet i Europeiska gemenskapen	6
Internationella växtskyddskonventionen och standarder för växtskyddsåtgärder	6
Tallnematodens förekomst inom Europeiska gemenskapen och konsekvenser av tallnematodsangrepp för Finlands skogsbruk	7
1.3 Bedömning av nuläget	8
Ersättning av skada som berör trädbestånd	8
Tillsynsmyndigheternas resurser vid bekämpning av skadegörare som förekommer i skog och som inte tidigare förekommit i Finland	9
Krav på tillverkningen av träemballage enligt den internationella standarden gällande åtgärder för växtskydd (ISPM 15)	9
Den nationella växtskyddsmyndighetens skyldigheter enligt den internationella växtskyddskonventionen (IPPC-konventionen)	10
2 FÖRESLAGNA ÄNDRINGAR	10
De viktigaste förslagen	10
De övriga förslagen	11
3 PROPOSITIONENS KONSEKVENSER	11
Ekonomiska konsekvenser	11
Konsekvenser för myndigheternas verksamhet	12
Konsekvenser för miljön	12
4 BEREDNINGEN AV PROPOSITIONEN	12
5 IKRAFTTRÄDANDE	14
DETALJMOTIVERING	15
1 LAGFÖRSLAG	15
2 NÄRMARE BESTÄMMELSER OCH FÖRESKRIFTER	21
3 IKRAFTTRÄDANDE	21
4 FÖRHÅLLANDE TILL GRUNDLAGEN OCH LAGSTIFTNINGSORDNING	21
4 § Registreringsskyldighet och villkor för registrering	21
7 a § Märkningsrättsregistret	22

14 a § Skogscentralernas uppgifter.....	22
Bemyndigande att utfärda förordning	22
Lagstiftningsordning	23
LAGFÖRSLAG	24
om ändring av lagen om skydd för växters sundhet	24
BILAGA	33
PARALLELLTEXT	33
Lag om ändring av lagen om skydd för växters sundhet.....	33

ALLMÄN MOTIVERING

1 Nuläge

1.1 Den nationella lagstiftningen om växters sundhet

Lagen om skydd för växters sundhet (702/2003), som gäller åtgärder för att bekämpa skadegörare och hindra att de sprids, trädde i kraft den 1 januari 2004. Syftet med lagen är att upprätthålla växters goda sundhetstillstånd och därmed främja jord- och skogsbrukets, trädgårdsodlingens och livsmedelsproduktionens verksamhetsbetingelser samt livsmedelssäkerheten och produkternas kvalitet. Syftet med lagen är att garantera att vissa skadegörare inte sprider sig till Finland med förorenade växter, växtprodukter eller andra varor.

På bekämpningen av insekt- och svampskador på träd som växer i skog tillämpas utöver bestämmelserna i lagen om skydd för växters sundhet även lagen om bekämpning av insekt- och svampskador i skog (263/1991). Lagen om bekämpning av insekt- och svampskador i skog gäller sådana sjukdomar eller skador som insekter och svampar har vållat på växande träd i skog och som orsakar en betydande nedgång i virkesavkastningen eller en försämring av virkeskvaliteten. Lagen om plantmaterial (1205/1994) och lagen om handel med skogsodlingsmaterial (241/2002) gäller produktion och saluföring av förökningsmaterial, dvs. utsäde och plantmaterial. I dessa lagar eller i författningar på lägre nivå som givits med stöd av dem föreskrivs om hur man ska förhindra att skadegörare sprider sig i förökningsmaterial.

Tillsynsmyndigheter

Den allmänna styrningen av och tillsynen över verkställigheten av lagen om skydd för växters sundhet ankommer på jord- och skogsbruksministeriet. För verkställigheten

av lagen samt för tillsynen över att denna lag och de bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av den efterföljs samt för organiseringen av tillsynen svarar Kontrollcentralen för växtproduktion, vilken i enlighet med lagen om Livsmedelssäkerhetsverket (25/2006) den 1 maj 2006 blev en del av Livsmedelssäkerhetsverket, nedan Evira. Vid tillsynen anlitar Evira arbetskrafts- och näringscentralerna. Vid sidan av Evira utövar också tullverket tillsyn över import. Vid tillsynen anlitar Elvira också de inspektörer som verket skriftligen har bemyndigat för tillsynsuppdrag och som det övervakar. Tillsynsmyndigheterna har dessutom rätt att av tullmyndigheterna, gränsbevakningsväsendet samt polismyndigheterna och räddningsmyndigheterna få handräckning vid utförandet av uppgifter enligt denna lag samt enligt bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av den.

Registrering av aktörer

I lagen om skydd för växters sundhet föreskrivs att den som yrkesmässigt bedriver marknadsföring, produktion för marknadsföring, lagring och import av växter, växtprodukter och andra föremål med vilka skadegörare lätt kan spridas i regel ska registreras i det växtskyddsregister som Evira upprätthåller för tillsyn.

En aktör som uppfyller villkoren för registrering har rätt att bli registrerad. För att antecknas i registret förutsätts att aktören upprätthåller ett uppdaterat schema varav framgår var de växter, växtprodukter och andra föremål som omfattas av denna lags tillämpningsområde är belägna. Aktören ska också föra register över produktionsplatserna och de produkter som omfattas av lagens tillämpningsområde och som producerats eller marknadsförts på dessa platser och hämtats till en lagerplats samt förvara dessa uppgifter under minst ett år. Dessutom ska aktören ut-

föra åtminstone en visuell kontroll av de produkter och lokaliteter som hör till lagens tillämpningsområde i syfte att konstatera en eventuell förekomst av skadegörare. Det ska det finnas en person som ansvarar för växternas sundhet på den registrerade enheten.

Ansökan om registrering skall ställas till Evira och ges in till arbetskrafts- och näringscentralen. Uppgifterna utplånas ur registret inom tre år efter det att företagaren har meddelat Evira om att verksamheten upphört. Om ett beslut om bekämpning har utfärdats för aktören på grund av förekomsten av en skadegörare ska uppgifterna dock sparas så länge som beslutet om bekämpning är i kraft.

Sundhetscertifikat och växtpass

I lagen om skydd för växters sundhet föreskrivs att vissa växter, växtprodukter och andra föremål med vilka skadegörare lätt kan spridas får, med undantag av lokala marknader, marknadsföras endast om de är försedda med växtpass eller annat intyg över föremålets sundhet. Sådana här föremål får likaså importeras endast om de är försedda med ett sundhetscertifikat eller annat intyg över föremålets sundhet. Varje varuparti som marknadsförs skall förses med ett växtpass eller annat intyg som beviljats i någon av Europeiska unionens medlemsstater. Varje importerat varuförsändelse ska på motsvarande sätt vara försett med ett eget sundhetscertifikat eller ett annat intyg.

Ersättningar

I lagen om skydd för växters sundhet anges att kostnader och skador som åsamkas en odlare till följd av ett beslut om bekämpning för att utrota skadegörare som inte tidigare förekommit i Finland (*skadegörare som ska utrotas*) ersätts av statens medel. Av statens medel kan dessutom delvis ersättas kostnader och skador som åsamkas en odlare till följd av ett beslut om bekämpning och förhindrande av spridning av skadegörare i Finland som orsakar direkt eller indirekt skada, men som inte kan utrotas (*skadegörare som skall bekämpas*). De ersättningsprinciper som ska

iakttas överensstämmer med kommissionens riktlinjer för statligt stöd till jord- och skogsbruk (2000/C 232/10; 2006/C 319/01). Ett villkor för ersättning är att den växt där man har upptäckt den skadegörare som beslutet om bekämpning gäller har producerats hos en odlare som har rätt till ersättning. Genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet utfärdas för varje skadegörare särskilt bestämmelser om vilka skadegörare som är skadegörare som ska utrotas och vilka skadegörare som ska bekämpas. Kostnader och skador till följd av ett beslut om bekämpning av en skadegörare som ska bekämpas och förhindrande av att den sprids ersätts som regel inte, utom när det är ändamålsenligt att ersätta en del av kostnaderna och skadorna för att förhindra att en sådan skadegörare sprids. Genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet utfärdas det bestämmelser om för vilka skadegörare som ska bekämpas ersättning betalas ut och hur stor del, dock minst 50 procent, av kostnaderna och skadorna som ersätts i dessa fall.

Kostnader och skador som ska ersättas är kostnader för desinficering, bekämpning och förstörelse som direkt beror på verkställandet av en bestämmelse i beslutet om bekämpning samt värdet av ett föremål som förstörts eller skadats till följd av bekämpningsåtgärden och den ekonomiska skada eller kostnad till följd av ett sådant förbud eller någon motsvarande begränsning att sälja, överlåta, transportera eller använda ett föremål som grundar sig på beslutet om bekämpning, samt en ekonomisk skada eller kostnad till följd av ett avbrott i växtproduktionen som grundar sig på en bestämmelse i beslutet om bekämpning.

Ersättning ska sökas hos arbetskrafts- och näringscentralen inom sex månader efter att sökanden har fått kännedom om att kostnaderna eller skadan har uppkommit. Ansökan ska åtföljas av en tillräcklig utredning av kostnaderna eller skadan. Arbetskrafts- och näringscentralen fattar beslut om ersättning av kostnader och skador samt om utbetalning av ersättningen.

Skogsägarna kan få ersättning och stöd också med stöd av lagen om bekämpning av insekt- och svampskador i skog och lagen om finansiering av ett hållbart skogsbruk

(544/2007). I lagen om bekämpning av insekt- och svampskador i skog föreskrivs det att de kostnader som en markägare orsakas ersätts av statsmedel i den mån de överskrider kostnaderna för normal skogsvård eller sedvanlig drivning av virke i en situation där det i skogsbruksärenden behöriga ministeriet i syfte att förebygga spridning eller uppkomst av skogsskada har ålagt markägarna inom riskområdet att avlägsna ett tillräckligt antal träd från skogen eller att vidta andra åtgärder för att bekämpa insekt- och svampskador. Lider markägaren skada av att han iakttar bestämmelserna, kan ministeriet bevilja honom ett bidrag såsom ersättning för skadan. Bidraget förutsätter att skadan inte ersätts genom någon försäkring och att den är betydande för markägaren. Syftet med lagen om finansiering av ett hållbart skogsbruk är att främja virkesproduktionen och användningen av energived samt att skydda skogarnas biologiska mångfald. Med stöd av lagen kan stöd beviljas bl.a. för vitaliseringsgödsling av sådana skogar där utvecklingen av trädbeståndet trots skogsvårdsåtgärder avtar på grund av insektsskador i trädbeståndet samt för bekämpning av rotticka i riskområden för utbredning av rotticka.

1.2 Den internationella utvecklingen samt lagstiftningen utomlands och inom EU

Lagstiftningen om växters sundhet i Europeiska gemenskapen

År 2000 gavs inom Europeiska gemenskapen (EG) rådets direktiv 2000/29/EG om skyddsåtgärder mot att skadegörare på växter eller växtprodukter förs in till gemenskapen och mot att de sprids inom gemenskapen, nedan direktivet om växters sundhet. I direktivet om växters sundhet räknas de skadliga organismer upp som varje medlemsstat ska förhindra att förs in på medlemsstatens område. Direktivet innehåller en förteckning över de växter, växtprodukter och andra varor vars införsel ska förbjudas av medlemsstaterna om växterna eller växtprodukterna är angripna av vissa skadliga organismer som räknas upp i direktivet eller om de inte har

kontrollerats i ursprungslandet. I direktivet om växters sundhet krävs att producenter och marknadsförare av växter och växtprodukter som lätt sprider skadegörare ska registreras. Kommissionens direktiv 92/90/EEG innehåller närmare bestämmelser om registret. Direktivet om växters sundhet innehåller också bestämmelser om användningen av växtpass, dvs. det intyg som ersätter sundhetscertifikatet på den inre marknaden. Kommissionens direktiv 92/105/EEG innehåller närmare bestämmelser om beviljande och användning av växtpass.

Internationella växtskyddskonventionen och standarder för växtskyddsåtgärder

Förutom de nationella bestämmelserna och Europeiska gemenskapens bestämmelser förpliktas Finland av Förenta Nationernas livsmedels- och jordbruksorganisations (FAO) internationella växtskyddskonvention från år 1951, som reviderats den 18 november 1997 (International Plant Protection Convention, nedan IPPC-konventionen, FördrS 40/2006). Parterna i IPPC-konventionen strävar efter att trygga gemensamma och effektiva åtgärder för att förhindra införsel och spridning av skadegörare på växter och växtprodukter samt efter att främja lämpliga åtgärder för bekämpning av skadegörare. Därför binder sig konventionsparterna att genomföra de lagstiftningsåtgärder samt tekniska och administrativa åtgärder som anges i IPPC-konventionen eller i de tilläggsöverenskommelser som avses i artikel XVI i konventionen. Utan att det skall inverka på partens åtaganden enligt andra internationella överenskommelser ska varje part i IPPC-konventionen åta sig att inom sitt territorium fullgöra alla förpliktelser enligt konventionen.

Tillsammans med regionala och nationella växtskyddsorganisationer fungerar konventionen som en ram och ett viktigt forum för internationellt samarbete, harmonisering och utbyte av teknisk yrkeskunskap inom växtskyddsområdet. Den regionala växtskyddsorganisation inom Europa som avses i IPPC-konventionen är Växtskyddsorganisationen för Europa och Medelhavsområdet (EPPO) som grundades år 1951. IPPC-konventionen

har en betydande roll i den internationella handeln eftersom den erkänns i världshandelsorganisationens avtal om tillämpningen av sanitära och fytosanitära åtgärder (WTO/SPS -avtalet). I SPS -avtalet hänvisas också till de internationella standarder för växters sundhet som utarbetats med stöd av IPPC –konventionen (International Standard on Phytosanitary Measures, nedan ISPM-standard). Parterna i IPPC-konventionen samarbetar också med utveckling av ISPM-standarder.

Tallnematodens förekomst inom Europeiska gemenskapen och konsekvenser av tallnematodsangrepp för Finlands skogsbruk

Tallnematoden (*Bursaphelenchus xylophilus*) är en mikroskopiskt liten rundmask som lever i barrträd. Förutom i tallar kan den förekomma i granar, ädelgranar och lärkträd. Vid riklig förekomst orsakar tallnematoden vissnesjuka hos de nämnda träden. Träden kan dö av sjukdomen på några månader. Tallnematoden sprids med hjälp av vissa skogsinsekter, främst av långhornade skalbaggar av släktet Monochamus. Tallnematoden räknas inom Europeiska gemenskapen till farliga skadegörare. Tallnematoden är för närvarande den mest betydande skadegöraren som inte tidigare förekommit i Finland och som kan förorsaka direkt skada på skogsträd.

Man vet med säkerhet att tallnematoden förekommer i Kanada, USA, Mexiko, Japan, Taiwan, Kina och Republiken Korea. Den enda förekomst av tallnematod som hittills konstaterats i Europa konstaterades i Portugal 1999. Då hade tallnematoden redan hunnit sprida sig över ett stort område. Man tror att tallnematoden har kommit in i landet med förorenat träemballager från ett land där tallnematoden förekommer. Tallnematodangreppen i Portugal har bekräftat teorin om att tallnematoden kan orsaka omfattande skogsförstörelse också i Europa. De omfattande bekämpningsåtgärderna i Portugal, som krävt mycket resurser, fortsätter antagligen i flera år framöver. Detta visar hur svårt det är att utrota denna skadegörare.

En kort tid efter att förekomsten av tallnematod upptäckts i Portugal trädde kommis-

sionens beslut 2001/218/EG i kraft i EU. Beslutet innehåller bestämmelser om åtgärder för att utrota tallnematoden och förhindra att den sprids i Portugal och andra EU-länder. En av de förebyggande åtgärder som de övriga EU-länderna vidtar för att försäkra sig om att deras skogar är fria från tallnematod är den tallnematodskartläggning som årligen ska genomföras i varje medlemsland.

I enlighet med kommissionens beslut 2001/218/EG och ändringar till det indelas Portugal i tre zoner med avseende på förekomsten av tallnematod: (i) angripen zon, där tallnematoder förekommer, (ii) buffertzon och (iii) fri zon. Den fria zonen är det område där tallnematoden inte förekommer. Buffertzonen är ett cirka 20 kilometer brett område som omger det angripna området och där det inte heller får förekomma tallnematoder. Avsikten med zonindelningen är att förhindra att tallnematoden sprider sig utanför det angripna området. För kunna göra zonindelningen gjorde man en omfattande kartläggning av tallnematodsförekomsten i Portugal. Inom den angripna zonen ska man årligen fälla alla barrträd med symptom på vissnesjuka förorsakad av tallnematod. Också inom buffertzonen ska barrträd som har symptom fällas enligt en viss tidtabell, oberoende av om förekomst av tallnematod konstateras hos dem eller inte. Avverkningsresterna inom den angripna zonen och buffertzonen ska förstöras genom förbränning. Inom den fria zonen ska man årligen göra en intensiv kartläggning för att kunna konstatera om tallnematoden eventuellt har spridit sig. Kommissionens beslut 2001/218/EG innehåller också strikta bestämmelser om transport av barrträdsvirke inom den angripna zonen och buffertzonen samt transport från dem till den fria zonen och till EU:s övriga medlemsländer. De omfattande kartläggningar som gjordes i Portugal åren 2005 och 2006 har dock visat att området där tallnematoden förekommer har utvidgats betydligt trots de nämnda åtgärderna. Därför har även gränserna mellan angripna områden och buffertområden fastställts på nytt. För närvarande upptar det förenade området 510 000 hektar och buffertområdet 500 000 hektar. Förutom att man kartlagt, fällt och förstört angripna träd har man år 2007 skapat ett tre kilometer brett trädfritt

område mellan buffertzonen och den fria zonen genom att fälla alla barrträd som den långhornade skalbagge som sprider tallnematoden använder som värdväxt. Det trädfräa området är 130 000 hektar stort och antalet fällda träd uppgick till cirka 4,7 miljoner.

Genom kommissionens beslut 2001/811/EG, 2002/889/EG, 2003/787/EG och 2004/772/EG har Portugal beviljats sammanlagt två miljoner euro i ekonomiskt stöd från gemenskapen för åtgärder för att bekämpa tallnematoden åren 1999–2003, dvs. för maximitiden för gemenskapens ekonomiska stöd. Dessutom har kommissionen genom ett särskilt beslut 2006/923/EG beviljat Portugal cirka 8,4 miljoner euro för åren 2006 och 2007 för att täcka kostnaderna för de ytterligare åtgärder Portugal vidtagit för att bekämpa tallnematoden, bl.a. skapandet av det trädfräa området. Portugal har rapporterat att man använt sammanlagt 26 miljoner euro för åtgärder för att utrota tallnematoden.

År 2006 exporterades sammanlagt 915 000 m³ råvirke och flis av barrträd av finländskt ursprung. Värdet av exporten uppgick till 55 miljoner euro. Dessutom exporterades 88 000 m³ impregnerat virke till ett värde av 26 miljoner euro. Mängden sågvirke av barrträd (inkl. hyvlat virke) som exporterades var 7,7 miljoner m³. Värdet uppgick till 1,4 miljarder euro. Mängden plywood av barrträd som exporterades var 726 000 m³, till ett värde av 270 miljoner euro. Den totala exportmängden av produkter inom massa- och pappersindustrin var 16,2 miljoner ton och det totala värdet av exporten uppgick till 9,6 miljarder euro.

Om tallnematod skulle konstateras i skogarna i Finland skulle man åtminstone tillfälligt stoppa exporten av råvirke av barrträd och andra trävaruprodukter av barrträd som inte torkats. Det är inte ekonomiskt lönsamt att behandla råvirke av barrträd för att utrota tallnematoder, varför exporten möjligen skulle upphöra för den tid kraven på behandling gäller. Allt sågvirke som exporteras är däremot redan nu torkat, varför begränsningarna inte direkt skulle påverka exporten av sågvirke. Också de flesta andra produkter inom trävaruindustrin kan torkas (värmebehandlingskrav) eller behandlas på annat godkänt sätt. Tilläggskostnaderna för behandlingarna och

den minskade användningen av produktionsanläggningarna försvagar skogsindustrins priskonkurrenskraft. Utländska köpare av barrträdsvirke kan också efter att ha bedömt risken för att tallnematoden ska spridas av imageskäl föredra att skaffa sina varor från länder där tallnematoden inte förekommer.

1.3 Bedömning av nuläget

Ersättning av skada som berör trädbestånd

Enligt den gällande lagen ersätts odlaren kostnader och skador som uppkommit på grund av åtgärder som vidtagits i enlighet med ett beslut om bekämpning av en skadegörare som skall bekämpas och förhindrande av att den sprids. Ersättning betalas i fråga om skadegörare som ska utrotas fullständigt, dvs. skadegörare som inte tidigare förekommit i Finland. Av de skadegörare som förekommer i skogar är tallnematoden för närvarande det mest betydande hotet av de skadegörare som ska utrotas.

Ett villkor för ersättning är att den växt där man har upptäckt den skadegörare som beslutet om bekämpning gäller har producerats hos en odlare som har rätt till ersättning. Det anses att en växt produceras om odlaren har planterat, sått eller på något annat sätt inlett produktion.

Den gällande lagens tillämpningsområde omfattar skogar och skadegörare i skogar, men lagen innehåller dock inte entydiga bestämmelser om ersättning av samt om grunderna för ersättning av kostnader och skador till följd av bekämpning i skogar av skadegörare som ska utrotas. Enligt den gällande lagstiftningen kan en tillsynsmyndighet besluta att de träd som angripits av skadegörare ska förstöras. Eftersom det kan vara fråga om en mycket omfattande åtgärd, som följaktligen avviker från andra aktuella åtgärder inom jordbruk och trädgårdsodling, samt om ersättning av de kostnader som åtgärden ger upphov till, bör den gällande lagstiftningen göras tydligare i fråga om ersättningar av kostnader för bekämpningsåtgärder som berör skogar.

Tillsynsmyndigheternas resurser vid bekämpning av skadegörare som förekommer i skog och som inte tidigare förekommit i Finland

På initiativ av Kontrollcentralen för växtproduktion utarbetades år 2002 en krisberedskapsplan för bekämpning av tallnematoder i Finland. Planen genomfördes under ledning av jord- och skogsbruksministeriet i samarbete med Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK rf och Skogsindustrin rf. Planen har senast uppdaterats år 2006. I planen ingår en verksamhetsmodell för den händelse att tallnematoden konstateras förekomma i skogar i Finland. Dessutom innehåller planen åtgärder med vilka man kan förhindra att tallnematoden sprids till Finland och med vilka en eventuell förekomst kan begränsas i syfte att utrota tallnematoden.

Om tallnematoden upptäcks i finländska skogar kommer man att vidta omfattande kartläggnings- och bekämpningsåtgärder. Åtgärder för bekämpning av tallnematod kan alltid vidtas där tallnematoder förekommer. Evira är den myndighet som ansvarar för de praktiska åtgärderna. Bekämpningen av tallnematoden i skogar kräver i praktiken ett nära samarbete mellan Evira och skogscentralerna, som har specialsak kunskap inom skogsbruk. För närvarande kan Evira anlita skogscentralerna endast vid kontroller som hänför sig till produktion och marknadsföring av frön av skogsträd med stöd av lagen om handel med skogsodlingsmaterial. För närvarande finns det ingen grund i lagstiftningen för att skogscentralerna ska kunna anlitas vid bekämpning av en skadegörare som inte tidigare förekommit i Finland och som kan orsaka direkt eller indirekt skada på skogsträd, t.ex. tallnematoden.

Krav på tillverkningen av träemballage enligt den internationella standarden gällande åtgärder för växtskydd (ISPM 15)

FN:s livsmedels- och jordbruksorganisation FAO har på basis av IPPC-konventionen utarbetat standarden "ISPM No. 15 Guidelines for regulating wood packaging material

in international trade", nedan standard ISPM 15, som gäller träemballage och där behandlings- och märkningskrav för träemballage fastställs. Syftet med standarden är att förhindra att skadegörare sprids från ett land till ett annat med träemballage. Till exempel tallnematoden kan spridas med träemballage. Märkning av träemballage i enlighet med standarden ISPM 15 ersätter det sundhetscertifikat eller andra märkningar som tidigare krävts för export av sådant material. I de länder där standarden ISPM 15 tagits i bruk krävs inte längre sundhetscertifikat för träemballage, och sundhetscertifikat kan inte heller användas i stället för märkning enligt standarden.

I många länder är behandlings- och märkningskraven enligt standarden ISPM 15 redan i kraft för träemballage som importeras, eller också kommer de att träda i kraft inom en nära framtid. År 2005 togs kraven enligt standard ISPM 15 in i direktivet om växters sundhet i fråga om träemballage som importeras till EU och trä som används för att kila fast last. Samtidigt upphävdes kommissionens beslut (2001/219/EG) med motsvarande innehåll om tillfälliga nödåtgärder beträffande träemballage som helt eller delvis består av obearbetat virke av barrträd från Kanada, Kina, Japan eller Förenta staterna.

Den nationella växtskyddsmyndigheten, i Finland Evira, beviljar rätt att använda märkning enligt ISPM 15. Med stöd av 7 § 3 mom. i lagen om skydd för växters sundhet kan Evira utfärda sundhetscertifikat för en försändelse eller andra intyg över varuförsändelsens sundhet för exportverksamhet. Med en försändelse avses föremål som alla är antecknade i ett och samma dokument som krävs för tullformaliteter eller andra formaliteter. Beviljande av rätten att använda märkning enligt standard ISPM 15 innebär dock inte beviljande av sådana intyg för en försändelse som avses i 7 § 3 mom. i lagen om skydd för växters sundhet. Den gällande lagen om skydd för växters sundhet bör ändras så att Evira även har behörighet att fatta andra beslut än beslut om godkännande av export av enskilda försändelser, t.ex. att bevilja rätt att använda märkning enligt standard ISPM 15.

Den nationella växtskyddsmyndighetens skyldigheter enligt den internationella växtskyddskonventionen (IPPC-konventionen)

På gemenskapsnivå finns inga bestämmelser om utförsel ur landet av växter, växtprodukter eller andra varor gällande växters sundhet. I IPPC-konventionen anges däremot förfarandesätt gällande växters sundhet vid export av växter, växtprodukter och andra föremål med vilka skadegörare lätt kan spridas. I artikel IV 2 g) om nationella växtskyddsmyndigheter i IPPC-konventionen bestäms att den nationella växtskyddsmyndigheten genom lämpliga förfaranden ska säkerställa att den fytosanitära säkerheten för sändningar bibehålls från det att certifieringen genomförts tills sändningen förs ut ur landet genom att se till att förändringar i sammansättningen undviks liksom utbyte av delar och att åternedsmittning sker. Med utförande ur landet avses att ett föremål förs ut från Europeiska gemenskapens tullområde. Uppfyllandet av villkoret i artikel IV 2 g har blivit en utmaning i Europeiska gemenskapen, eftersom beviljandet av intyg över växters sundhet huvudsakligen sker i det medlemsland varifrån föremålet härstammar, men föremålet kan föras ut från gemenskapens tullområde från en plats som ligger mycket långt från ursprungslandets gränser. Vissa tredjeländer har påpekat att det är problematiskt att iakttä artikel IV 2 g i IPPC-konventionen på EU-området. I rådets arbetsgrupp för växters sundhet har det konstaterats att förfarandet för att bevara försändelsernas fytosanitära säkerhet bör störa exporten av växtprodukter så litet som möjligt, genomföras på ett så smidigt sätt som möjligt och inte belasta administrationen för mycket. Enligt arbetsgruppen uppfyller en nationell registrering av växtproduktexportörer bäst de nämnda kriterierna.

2 Föreslagna ändringar

De viktigaste förslagen

I propositionen föreslås det att en ny 30 a § tas in i lagen om skydd för växters sundhet. I den föreslagna paragrafen föreskrivs att kostnader och skador på grund av beslut om bekämpning av skadegörare som skall utrotas

och som berör skogsträd som föranleds markägare ersätts till den del de överskrider kostnaderna för regelbunden skogsvård eller uttag av sedvanligt virke. Ersättning söks hos Evira, som beslutar om ersättning av kostnader och skador och om betalningen av ersättningen samt, då det gäller ersättningar som betalats utan orsak, om återbetalning av beloppet. Bestämmelserna om förvägran och sänkning av ersättning tillämpas också på ersättning av skador som berör trädbestånd.

Det föreslås att ett nytt 3 mom. fogas till 31 §, enligt vilket staten inte har rätt till ersättning enligt denna lag, med undantag för affärsverk som ägs av staten, eftersom de kostnader som föranleds av bekämpningsbeslut enligt lagen om skydd för växters sundhet ersätts av statens medel.

När det gäller bestämmelsen om ersättning av kostnader och skador till följd av beslut om bekämpning av skadegörare föreslås det att Evira ska fatta beslut om ersättningen av kostnaderna och skadorna och om betalningen av ersättningen. Genom förfarandet förenhetligas uppskattnings- och beräkningsgrunderna för kostnaderna för bekämpningsåtgärder mot skadegörare som bör utrotas och bekämpas samt beslutsfattandet om betalning av ersättningarna.

I propositionen föreslås det att det i lagen om skydd för växters sundhet tas in en ny 14 a § med bestämmelser om hur skogscentralerna kan delta i verkställandet av lagen. Evira kan anlita skogscentralerna som hjälp vid beredningen av ett bekämpningsbeslut enligt den föreslagna 30 a §, som fattas för att bekämpa eller förhindra spridning av de skadegörare. Skogscentralerna kan också anlitas vid verkställandet av beslutet. Skogscentralernas assistansuppgifter är begränsade till situationer där Evira bekämpar en skadegörare som inte tidigare förekommit i Finland och som kan orsaka direkt eller indirekt skada på skogsträd. I praktiken innebär bestämmelsen beredskap för bekämpning av tallnematoden, som kan orsaka omfattande skador om den sprids i skogarna i Finland. Skogscentralernas uppgift är enligt bestämmelsen även på det sättet begränsad att centralerna kan bistå endast Evira.

I propositionen föreslås bestämmelser om rätt att använda märkning. I praktiken gäller

denna rätt för närvarande tillverkare av träemballage enligt standard ISPM 15. Enligt föreslaget ska märkningsrätten sökas hos Evira, som beviljar rätten för verksamhet som uppfyller de bestämmelser om skydd för växters sundhet som ingår i internationella avtal om skydd av växters sundhet som är bindande för Finland och som gäller verksamheten och produkter som producerats inom verksamheten. Aktörer som fått rätt att använda märkningen registreras i det märkningsrättsregistret som upprätthålls av Evira. I märkningsrättregistret registreras i princip samma uppgifter som i växtskyddsregistret. Uppgifterna utplånas ur registret inom fem år efter att verksamheten avslutats. Enligt propositionen ska jord- och skogsbruksministeriet bemyndigas att genom förordning utfärda bestämmelser om ansökningsförfarandet för rätten att använda märkning, märkningens innehåll samt villkoren för att få rätt att använda märkning. För aktörer som fått rätt att använda märkning, liksom även aktörer som registrerats i växtskyddsregistret, gäller skyldigheten att anmäla ändringar i verksamheten enligt 9 §, förbud mot användning av märkning enligt 26 §, avförande ur registret enligt 27 § och vite eller tvångsutförande enligt 28 §, liksom vid användning av växtpass eller andra intyg.

Bemyndigandet att utfärda förordning i 11 § 2 mom. i den gällande lagen gäller endast de bestämmelser i Europeiska gemenskapens lagstiftning om växters sundhet som inte gäller export. Det föreslås att 11 § om bekämpning av skadegörare justeras på så sätt att bemyndigandet av jord- och skogsministeriet att i förordning föreskriva om åtgärder, föreskrifter, förbud, villkor och begränsningar i syfte att utrota skadegörare förutom på Europeiska gemenskapens bestämmelser om växters sundhet även grundar sig på bestämmelser i de internationella avtal om skydd av växters sundhet som är bindande för Finland. Genom att utvidga 11 § 2 mom. att även gälla internationella avtal om skydd av växters sundhet kan tillsynsmyndigheterna få befogenhet att vid behov även övervaka export, såsom t.ex. IPPC-konventionen förutsätter.

Dessutom föreslås det att aktörer som exporterar växter, växtprodukter och andra fö-

remål med vilka skadegörare lätt kan spridas ska registreras i det växtskyddsregister som upprätthålls av Evira för tillsynen. Genom att registrera exportörer av växter, växtprodukter och andra föremål med vilka skadegörare lätt kan spridas kan den förpliktelse som genom artikel IV 2 g i IPPC-konventionen ålagts nationella växtskyddsmyndigheter. EU reglerar inte export av sådana växter, växtprodukter eller andra föremål med vilka skadegörare lätt kan spridas. I propositionen föreslås också att i lagen görs tekniska språkliga ändringar.

De övriga förslagen

I propositionen föreslås det att namnet Kontrollcentralen för växtproduktion ändras till Livsmedelssäkerhetsverket, eftersom Kontrollcentralen för växtproduktion genom lagen om Livsmedelssäkerhetsverket (25/2006) den 1 maj 2006 blev en del av Livsmedelssäkerhetsverket.

Det föreslås att definitionerna av termerna varuparti och varuförsändelse tas in i lagen.

Enligt propositionen bör paragrafen om import och export ändras så att import av frukt, bär och grönsaker ska anmälas till Tullverket. Dessutom föreslås det att Tullverket ska kunna ge formella anmärkningar om en kund inte följer lagen vid import.

I propositionen föreslås också att i lagen görs tekniska språkliga ändringar.

3 Propositionens konsekvenser

Ekonomiska konsekvenser

Med stöd av den gällande lagen om skydd för växters sundhet ersätts odlaren också nu kostnader för åtgärder för bekämpning av skadegörare som ska utrotas i skogar. Detta lagförslag ökar sålunda inte ersättningarna, utan förtydligar endast grunderna för ersättning av kostnader för bekämpningsåtgärder i skogar.

De resurser som behövs för ersättningar enligt lagen om skydd för växters sundhet anvisas årligen i statsbudgeten som förslagsanslag under huvudtiteln jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde. Till

exempel år 2007 anvisades 1 809 000 euro för ersättningar för växtskydd under moment 30.01.41 (Vissa ersättningar). År 2006 fattades 81 beslut om ersättning, och sammanlagt 880 000 euro betalades ut i ersättningar. Andelen beslut som gällde bekämpning av ljus ringröta på potatis var störst (40 st). Kostnaderna för denna bekämpning ersattes till ett belopp av sammanlagt 790 000 euro. I det sammanlagda ersättningsbeloppet förväntas inga betydande ändringar på årsnivå, om inte exceptionellt omfattande angrepp av en skadegörare konstateras i skogarna.

Konsekvenser för myndigheternas verksamhet

Bekämpningen av skadegörare som förekommer i skogarna förutsätter i praktiken ett nära samarbete mellan Evira och skogscentralerna. Behovet av assistans från skogscentralerna står i direkt proportion till spridningen av den skadegörare som ska utrotas, och kan följaktligen vara stort.

Det att Evira, i stället för arbetskrafts- och näringscentralerna, börjar fatta besluten om ersättning minskar inte märkbart arbetskrafts- och näringscentralernas arbetsmängd när det gäller att bereda besluten. Överföringen av uppgiften ökar inte märkbart Eviras arbetsmängd. För närvarande ger Evira utlåtanden om de utkast till ersättningsbeslut som arbetskrafts- och näringscentralen gjort upp och betalar ut ersättningarna.

Propositionen förbättrar tillsynsmyndigheternas möjligheter att övervaka exporten av sådana växter, växtprodukter eller andra föremål med vilka skadegörare lätt kan spridas.

Konsekvenser för miljön

Jämfört med övriga Europa är växtsundhetssituationen för närvarande god i Finland. Genom propositionen vill man försäkra sig om att situationen med avseende på skadegörare inte försämras. Propositionen förebygger en försämring av miljöns tillstånd.

4 Beredningen av propositionen

Lagförslaget har beretts som tjänsteuppdrag vid jord- och skogsbruksministeriet i samarbete med Evira.

Utlåtande om utkastet till proposition har begärts hos Ålands landskapsregering, Livsmedelssäkerhetsverket, handels- och industriministeriet, Forskningscentralen för jordbruk och livsmedelsekonomi, jordbruksavdelningen vid jord- och skogsbruksministeriet, skogsavdelningen vid jord- och skogsbruksministeriet, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK rf, Landsbygdsverket, skogscentralerna, Skogsindustrin rf, Skogsbrukets utvecklingscentral Tapio, Skogsforskningsinstitutet, Landsbygdscentralernas förbund ProAgria, Trädgårdsförbundet rf, Svenska Lantbruksproducenternas centralförbund SLC, Svenska Lantbrukssällskapens förbund SLF, justitieministeriet, Tullverket, Arbetskrafts- och näringscentralerna, finansministeriet och miljöministeriet.

Bland remissinstanserna var det några som inte hade något att anmärka på lagförslaget. I regel ansåg remissinstanserna att de centrala ändringarna enligt lagförslaget var värda att understödjas.

Justitieministeriet ville förtydliga innehållet i paragraferna om registrering och ändra namnen på registren så att de bättre motsvarar registrens innehåll. Paragraferna om register ändrades så att det föreskrivs i skilda paragrafer om den registeransvarige och registrens användningsändamål och om registreringsskyldighet och villkor för registrering. Dessutom ändrades namnet på registret för aktörer som fått rätt att använda märkning till märkningsrättsregistret. Namnet på växtskyddsregistret ändrades däremot inte, eftersom det redan är en vedertagen term inom branschen.

Finansministeriet föreslog att man skulle överväga om det är ändamålsenligt att ålägga skogscentralerna de uppgifter som föreslås i 14 a §. Om man beslutar sig för att göra det, bör man också överväga att justera lagen om skogscentraler på motsvarande sätt, och utkastet till proposition borde kompletteras så att det redogörs för hur uppgifterna enligt den föreslagna 14 a § förhåller sig till uppgifterna enligt 1 a § i lagen om skogscentraler-

na. Också Maa- ja metsätaloustuottajain keskusliitto MTK r.y. påpekade detta i sitt utlåtande. En utredning har fogats till detaljmotiveringen till lagförslaget.

MTK ansåg det vara nödvändigt för att göra lagstiftningen tydligare att man då lagen ändras byter ut ordet "odlare", som förekommer i flera olika paragrafer, till "markägare". Då det gäller jordbruk bör begreppet även gälla arrendatorer. Propositionen ändrades inte enligt det förslaget, eftersom lagen inte skulle omfatta växthusodlarna om ordet odlare byttes ut till markägare. Dessutom är det skäl att påpeka att ordet odlare inte i praktiken har orsakat några tolkningsproblem vid tillämpningen av lagen om skydd för växters sundhet. Det moment i 30 § som innehåller termen i fråga var heller inte föremål för utlåtande i detta lagförslag.

Utgående från Eviras utlåtande ändrades beslutsförfarandet i fråga om ersättningar så att ersättning även i fortsättningen ska sökas hos arbetskrafts- och näringscentralerna, som ger sitt utlåtande om varje ersättningsansökning och sedan ger ansökningen och utlåtandet till Evira som fattar beslutet om ersättning. Denna verksamhetsmodell motsvarar det förfarande enligt lagen om djursjukdomar (55/1980) som Evira ansvarar för, vilket innebär att Evira som hjälp vid beslutsfattandet använder utlåtanden om ersättningsansökningar från länsveterinärer som är verksamma på regionalnivå. Även Sydöstra Finlands arbetskrafts- och näringscentral anser i sitt utlåtande att det är viktigt att man även inom det nya sättet att fatta beslut om ersättningar ber den inspektör vid arbetskrafts- och näringscentralen som skött ärendet om uppgifter om grunderna för ersättningsbesluten och de lokala förhållandena. Däremot ansåg Norra Österbottens arbetskrafts- och näringscentral att den föreslagna ändringen av behörigheten inte får leda till att Evira ber arbetskrafts- och näringscentralen om ett utlåtande i ärendet, utan att Evira borde fatta sitt beslut utan dess utlåtande.

Finansministeriet ansåg att man i lagförslaget skulle förtydliga om kostnader och skador orsakade av skadegörare som ska bekämpas ersätts i enlighet med 30 a § eller 30 §. De skadegörare som är ett hot för Finland som man känner till är till sin karaktär

sådana att det är svårt att veta när de ska anses vara skadegörare som ska bekämpas. Skadegörare som ska bekämpas är enligt definitionen skadegörare som förekommer i Finland och som orsakar direkt eller indirekt skada men som inte kan utrotas. Om en skadegörare som ska utrotas, såsom tallnemato-den, sprids i Finland så att den inte kan utrotas leder det till en allvarlig kris för den finska barrträdsproduktionen. Av denna anledning är det motiverat att de skadegörare i skog som man känner till är skadegörare som ska utrotas. Det är också skäl att påpeka att kostnader för åtgärder för bekämpning av skadegörare som ska bekämpas i regel inte ersätts. Till detaljmotiveringen till 30 a § i lagförslaget fogades dock ett förtydligande om att kostnader för åtgärder för bekämpning av skadegörare som ska bekämpas i skogar ersätts enligt 30 §.

Dessutom ansåg finansministeriet det vara viktigt att jord- och skogsbruksministeriet övervägde möjligheten att ändra 30 och 30 a § så att ersättning för kostnader och skador skulle beviljas enligt prövning. Det gjordes ingen ändring i lagförslaget, eftersom det utgående från bestämmelsen om egendomsskydd i 15 § i grundlagen (731/1999) är motiverat att principen om full ersättning är utgångspunkt för ersättningsregleringen. Kostnader och skador till följd av ett beslut om bekämpning av skadegörare som ska bekämpas ersätts i regel inte.

Justitieministeriet framförde att motiveringen till 30 § 2 mom. skulle preciseras när det gäller att utvidga bemyndigandet att utfärda förordningar, i synnerhet om avsikten var att begränsa ersättningsbeloppen genom att som grund för ersättningarna ställa schematiska riktvärden som inte motsvarar de faktiska kostnaderna. Vid utvidgningen av bemyndigandet att utfärda förordningar är det inte fråga om att ge schematiska riktvärden, utan att ge grunder för bedömning och beräkning av kostnader och skador. Därför justerades 30 § 2 mom. och detaljmotiveringen till det.

Justitieministeriet påpekade i sitt utlåtande att det utgående från bestämmelsen om egendomsskydd i 15 § i grundlagen är motiverat att ersättningsregleringen utgår från principen om full ersättning. Motiveringen för att

det väntade värdet på plantbestånd inte ska ersättas var inte tillräcklig i 30 a §. Också Maa- ja metsätaloustuottajain keskusliitto MTK r.y. ansåg i sitt utlåtande att även det väntade värdet på plantbestånd borde ersättas om man följer principen om full ersättning. Lagförslaget ändrades så att även det väntade värdet på plantbestånd ersätts.

Skogscentralen Kusten och Skogsforskningsinstitutet konstaterade att lagförslaget inte tar ställning till förlusten av andra former av skogsanvändning, t.ex. landskaps- och rekreationsvärdet. Förslaget tar inte heller ställning till eventuella ersättningar för värdeförluster inom områden med trädbestånd, t.ex. fastigheter och parker, som inte omfattas av skogslagen. I dag ändras också många tidsbegränsade naturskyddsområden och stora skogsområden till byggområden trots att ändringen av markanvändningen i området inte förverkligas på många år. De nämnda kommentarerna ledde inte till en ändring av 30 a § i lagförslaget. Avsikten med paragrafen är att kostnader orsakade av bekämpning av en skadegörare som ska utrotas ska ersättas inom det område som omfattas av skogslagen. Syftet med lagen om skydd för växters sundhet är att upprätthålla växters goda sundhetstillstånd och därmed främja jord- och skogsbrukets, trädgårdsod-

lingens och livsmedelsproduktionens verksamhetsbetingelser.

Finansministeriet fäste uppmärksamhet vid att statens affärsverk enligt gällande praxis i sin affärsverksamhet bör vara i samma ställning som företag inom branschen i fråga (lagen om statliga affärsverk 1185/2002; lagen om Forststyrelsen 1378/2004). Lagförslaget ändrades så att statens affärsverk omfattas av ersättningarna.

Miljöministeriet föreslog att jord- och skogsbruksministeriet fäster uppmärksamhet på sådana eventuella situationer där man är tvungen att vidta åtgärder i syfte att bekämpa skadegörare i en skog som ligger i ett naturskyddsområde. Det är kanske nödvändigt att man förtydligar förhållandet mellan naturskyddslagens (1096/1996) bestämmelser om fridlysning och andra bestämmelser som gäller för dessa områden och bestämmelserna i lagen om skydd av växters sundhet. Utgående från utlåtandet har man preliminärt kommit överens med miljöministeriet om att förhållandet mellan dessa lagar diskuteras på ett separat möte.

5 Ikraftträdande

Lagen föreslås avses träda i kraft den 1 juli 2008.

DETALJMOTIVERING

1 Lagförslag

3 §. Definitioner. Det föreslås att till paragrafen fogas definitionerna varuparti och varuförsändelse. Det är nödvändigt att definiera både varuparti och varuförsändelse eftersom ett sundhetscertifikat och andra intyg (t.ex. intyg för återexport) skrivs ut för en varuförsändelse som kan innehålla flera varupartier. De föreslagna definitionerna stämmer överens med rådets direktiv om växters sundhet om skyddsåtgärder mot att skadegörare på växter eller växtprodukter förs in till gemenskapen och mot att de sprids inom gemenskapen.

4—7 §, 9—11 §, 14, 15 §, 17 §, 19 §, 22 §, 25—9 § och 33 §. Genom lagen om Livsmedelssäkerhetsverket (25/2006) blev Kontrollcentralen för växtproduktion den 1 maj 2006 en del av Livsmedelssäkerhetsverket. Med anledning av det föreslås att termen Kontrollcentralen för växtproduktion i 4—7, 9—11, 14, 15, 17, 19, 22, 25—29 och 33 § ändras till Livsmedelssäkerhetsverket.

4 §. Registreringsskyldighet och villkor för registrering. Det föreslås att paragrafens 1 mom. preciseras så att även aktörer som exporterar växter, växtprodukter och andra varor med vilka skadegörare lätt kan spridas ska registreras i det växtskyddsregister som Evira upprätthåller för tillsynsändamål. Genom att registrera exportörer av växter, växtprodukter och andra föremål kan den förpliktelse som genom artikel IV 2 g i IPPC-konventionen ålagts nationella växtskyddsmyndigheter fullgöras. Enligt förpliktelsen ska myndigheterna efter det att certifikatet beviljats och före exporten på ett ändamålsenligt sätt trygga att växtskyddet garanteras i försändelserna då det gäller produkternas sammansättning, utbyte av produkter och om skadegöraren på nytt förorenar produkten. De exportörer som sporadiskt exporterar endast obetydliga mängder växter, växtprodukter eller andra föremål är inte skyldiga att registrera sig. Skyldigheten att registrera sig gäller

inte heller sådana importörer eller exportörer som redan finns upptagna i ett motsvarande officiellt register hos växtskyddsmyndigheten i ett annat medlemsland i Europeiska unionen. Lagens bestämmelser om importörer möter kraven i direktivet om växters sundhet och för enlighetens skull föreslås att på exportörer tillämpas samma förfarande.

Det föreslås att paragrafens 2 mom. om bemyndigandet för jord- och skogsbruksministeriet att utfärda förordning om de växter, växtprodukter och andra föremål som växtskyddsregistret gäller ändras så, att bemyndigandet täcker även de internationella avtal om skydd av växters sundhet som är bindande för Finland. EU reglerar inte export av sådana växter, växtprodukter och andra föremål med vilka skadegörare lätt kan spridas.

Det föreslås att ordet register i paragrafens 3 och 4 mom. preciseras och ersätts med ordet växtskyddsregister. Preciseringsen är nödvändig eftersom de aktörer i 7 § som fått rätt att använda märkning registreras i ett skilt register (märkningsrättsregistret).

5 §. Registeruppgifter. Det föreslås att i paragrafens 1 mom. görs preciseringar och att vissa ord ändras. Punkt 1 i förteckningen preciseras så att det är fråga om verksamhetsställets adress, och punkt 7 i förteckningen preciseras så att i registret ska föras in beslut om bekämpning som har meddelats aktören med stöd av denna lag, och det centrala innehållet i dem. I den finska versionen ändras dessutom "sosiaaliturvatunnus" till "henkilötunnus" i punkt 4 i förteckningen.

Det föreslås att till paragrafen fogas ett nytt 2 mom. där det föreslås att i växtskyddsregistret ska föras in uppgifter om rätt att använda växtpass eller märkning som avses i 7 §. Uppgifterna i växtskyddsregistret hjälper tillsynsmyndigheterna att effektivisera tillsynen eftersom tillsynsmyndigheten då under ett och samma kontrollbesök kan kontrollera aktörens verksamhet både när det gäller växtskyddsregistret, växtpasset och rätt att använda märkning.

Det föreslås att ordalydelsen i paragrafens 4 mom. ändras så att den motsvarar nuvarande praxis.

7 §. Import och export. Varuförsändelser som innehåller vissa växter, växtprodukter och andra föremål, med vilka skadegörare lätt kan spridas, får importeras endast om de är försedda med ett sundhetscertifikat eller annat intyg över föremålets sundhet och med märkning. Med märkning avses den rätt som en behörig myndighet beviljat att på föremål använda ett visst märke eller en viss märkning. I praktiken innebär detta för närvarande träemballager som har en märkning som uppfyller standarden ISPM 15. Rätten att använda märkning ges aktörer på samma sätt som växtpass. I momentet refereras felaktigt till ordet varuparti, vilket föreslås slopas.

Eftersom termen varuförsändelse är definierad i lagen föreslås att de ord som används i paragrafens 2—3 mom. ändras så att de motsvarar definitionen.

Det föreslås att paragrafens 2 mom. ses över på det sättet att även andra i 1 mom. avsedda intyg kan användas. Vidare föreslås att paragrafens 2 mom. preciseras så att det motsvarar nuvarande praxis, dvs. import av frukt, bär och grönsaker anmäls till Tullverket. Ytterligare föreslås att om förfarandet såväl vid import som export föreskrivs genom förordning av jord- och skogsministeriet.

I paragrafens 3 mom. föreslås att Eviras uppgift ska vara att i Finland på ansökan bevilja en aktör rätt att använda märkning enligt 1 mom. då de produkter som aktören producerar ska vara försedda med sådan märkning enligt de internationella avtal om skydd av växters sundhet som är bindande för Finland. En förutsättning för att rätt att använda märkning beviljas ska vara att verksamheten uppfyller de bestämmelser om växters sundhet som i avtalet i fråga gäller verksamheten och de föremål som producerats i verksamheten. Rätten att använda märkning gäller tills vidare. Då det gäller standarden ISPM 15 ska ansökan om rätt att använda märkning lämnas till Evira. Detta är ändamålsenligt eftersom den verksamhet som tillverkare av träemballage enligt standarden ISPM 15 bedriver i allmänhet omfattar flera arbetskrafts- och näringscentralers områden. Rätt att använda märkning får beviljas vär-

mebehandlingsanläggning för sågat virke eller trävirke och tillverkare, exportör eller speditör av träemballage eller någon annan aktör som till försändelsen fogar träemballage.

Det föreslås i paragrafens 4 mom. att bemyndigandet för jord- och skogsbruksministeriet att utfärda förordning ska basera sig inte bara på Europeiska gemenskapens bestämmelser utan också på bestämmelserna i de internationella avtal om växters sundhet som är bindande för Finland.

Dessutom föreslås i 4 mom. att jord- och skogsbruksministeriet bemyndigas att, i enlighet med vad som bestäms i de internationella avtal om skydd av växters sundhet som är bindande för Finland, genom förordning utfärda bestämmelser om förfarandet vid ansöka om rätt att använda märkning enligt 7 § 3 mom., om innehållet i märkningen samt om förutsättningarna för erhållande av rätt att använda märkningen. Eftersom kravet på märkning kan gälla flera föremål på vilka ställs enskilda krav på växters sundhet, är det ändamålsenligt att bemyndiga jord- och skogsbruksministeriet att genom förordning utfärda bestämmelser om de föremål som märkningskravet gäller och de krav på växters sundhet som ställs på verksamheten för att rätt att använda märkning på sådana föremål ska beviljas. Detta är den lösning som rekommenderas också med tanke på lagens läsbarhet eftersom beskrivningarna av de åtgärder och förfaranden som märkningskraven förutsätter för enskilda föremåls växtskydd kan vara mycket omfattande och tekniska.

7 a §. Märkningsrättsregistret. Det föreslås att i lagen tas in en ny 7 a § där det bestäms att Evira registrerar aktörer som anges i 7 § 3 mom. och som fått rätt att använda märkning i märkningsrättsregistret.

I praktiken är tillverkare av träemballage enligt standarden ISPM 15 för närvarande sådana aktörer som kan få rätt att använda märkning. Standarden ISPM 15 förutsätter att i de länder som importerar eller exporterar träemballage ska finnas förfaringssätt med hjälp av vilka man kan kontrollera att träemballaget har hanterats enligt godtagbara metoder. Kontrollkravet enligt standarden ISPM 15 gäller även förfarandet vid ansökan om märkningsrätt. I praktiken förutsätter kon-

trollkravet att man för ett register över de emballagetillverkare som har fått rätt att använda märkning. Tillverkarna av träemballager är aktörer som inte har registrerats i lantbruksförvaltningens databas (Det integrerade administrations- och kontrollsystemet, IACS). Kontrollsystemet fungerar effektivare om Evira för ett register över emballagetillverkare som har fått rätt att använda märkning. Det krävs ett register för att man regelbundet ska kunna kontrollera att villkoren för rätt att använda märkning fortfarande gäller.

Märkningsrättregistret skiljer sig från växtskyddsregistret i den nuvarande lagen så, att registreringen inte är en förutsättning för verksamheten, dvs. av tillståndstyp, utan görs för tillsynen. Aktören behöver således inte söka registrering, som i växtskyddsregistrets fall, utan registreringen sköts av Evira efter det att rätt att använda märkning har beviljats.

Bestämmelser om skydd för personuppgifter ska enligt 10 § 1 mom. i grundlagen utfärdas genom lag. Lagstiftningen begränsar dock inte myndigheternas rätt att föra register som inte gäller personuppgifter. I personuppgiftslagen (523/1999) är definitionen av personuppgifter dock mycket vid och det betyder att registret över märkningsrätt inte kan föras om inte de grunder som ingår i personuppgiftslagen eller någon annan lag beaktas.

Enligt 8 § 1 mom. 4 punkten i personuppgiftslagen får personuppgifter behandlas endast om det bestämts om behandlingen i lag eller om behandlingen föranleds av en uppgift eller förpliktelse som anvisas den registeransvarige i lag eller som påförts honom med stöd av lag. Bestämmelsen motsvarar artikel 7 c i dataskyddsdirektivet enligt vilken personuppgifter får behandlas endast om behandlingen är nödvändig för att fullgöra en rättslig förpliktelse som åvilar den registeransvarige. Enligt 7 § 3 mom. i förslaget är det Eviras uppgift att bevilja rätt att använda märkning. Det innebär att rätten att registrera sådana aktörer som har fått rätt att använda märkning baserar sig på 8 § 1 mom. 4 punkten i personuppgiftslagen.

Det föreslås i paragrafens 3 mom. att uppgifterna ska sparas längre i registret över innehavare av märkningsrätt än i växtskyddsregistret, vilket är motiverat då träemballa-

gens användningstid och omloppstid är betydligt längre än växtprodukternas.

9 §. Anmälan när verksamheten ändras eller upphör. Det föreslås att till paragrafen fogas en bestämmelse om att aktörer som fått rätt att använda märkning ska anmäla ändringar i verksamheten eller att verksamheten upphört till Evira och inte till Arbetskrafts- och Näringscentralen. Detta är logiskt eftersom rätt att använda märkning söks hos Evira som också beviljar rätten och som dessutom upprätthåller märkningsrättsregistret.

11 §. Bekämpning av skadegörare. Det föreslås att paragrafen preciseras så att bemyndigandet för jord- och skogsbruksministeriet att utfärda förordning om åtgärder, förelägganden, förbud, villkor och begränsningar som anges i 1 mom. grundar sig förutom på Europeiska gemenskapens bestämmelser om växters sundhet även på bestämmelser i de internationella avtal om skydd av växters sundhet som är bindande för Finland. Bemyndigandet att utfärda förordning i 11 § 2 mom. i den gällande lagen gäller endast de bestämmelser i Europeiska gemenskapens lagstiftning om växters sundhet som inte gäller export. Genom att utvidga 11 § 2 mom. till att även gälla internationella avtal om skydd av växters sundhet som är bindande för Finland kan tillsynsmyndigheterna få befogenhet att vid behov även övervaka export, såsom t.ex. IPPC-konventionen förutsätter.

Det föreslås att paragrafens 3 mom. preciseras så, att Evira får vidta sådana åtgärder som nämns i 1 mom. 6 punkten redan innan förekomsten av skadegörare har bekräftats.

14 §. Tillsynsmyndigheter. Det föreslås att ordalydelsen i första meningen paragrafens 2 mom. preciseras så att den motsvarar nuvarande praxis.

14 a §. Skogscentralernas uppgifter. I den föreslagna paragrafen föreskrivs om skogscentralernas deltagande i verkställandet av lagen. Enligt paragrafen kan Evira anlita skogscentralerna vid beredningen av beslut enligt den föreslagna 30 a § som gäller bekämpning av skadegörare som ska utrotas eller förhindrande av att de sprids. Skogscentralerna får anlitas också då beslutet verkställs och beslut om ersättning för bekämpningen bereds. Skogscentralernas biträdande

uppgifter begränsas enligt deras specialkunskap endast till sådana situationer där Evira bekämpar en skadegörare som inte tidigare förekommit i Finland och som kan orsaka direkt eller indirekt skada på växande träd i skog. I praktiken innebär paragrafen beredskap med avseende på bekämpning av tallvednematod. Om tallvednematoden sprider sig i Finlands skogar kan det förorsaka stora ekonomiska skador för samhället, skogsägarna och skogsindustrin. Evira och arbetskrafts- och näringscentralerna har inte tillräckliga resurser för att bekämpa tallnematoden om den sprider sig till större områden och därför är det ändamålsenligt skogscentralerna kan anlitas. Enligt bestämmelsen är skogscentralernas uppgift även på det sättet att centralerna får bistå endast Evira.

Förpliktande beslutsfattande och kontrollverksamhet enligt lagen om skydd för växters sundhet hör enligt lagens 11 och 20 § till myndigheterna och de auktoriserade inspektörer som avses i 15 §. Skogscentralerna hör inte till statens myndighetsmaskineri. De anses dock höra till den s.k. indirekta statliga förvaltningen och de har i lagstiftningen anvisats vissa uppgifter som hör till verkställandet av och tillsynen över lagar. Enligt 1 a § 1 mom. i lagen om skogscentraler och skogsbrukets utvecklingscentral (1474/1995) hör det till skogscentralernas offentliga förvaltningsuppgifter att upprätthålla beredskap med avseende på skogsskador.

Den föreslagna regleringen ska bedömas enligt 124 § i grundlagen. Enligt den kan offentliga förvaltningsuppgifter anförtros andra än myndigheter endast genom lag eller med stöd av lag, om det behövs för en ändamålsenlig skötsel av uppgifterna och det inte äventyrar de grundläggande fri- och rättigheterna, rättssäkerheten eller andra krav på god förvaltning. Uppgifter som innebär betydande utövning av offentlig makt får dock anförtros endast myndigheter. De uppgifter som föreslås för skogscentralerna i paragrafen innebär inte någon betydande utövning av offentlig makt och uppgifterna ska beroende på deras natur skötas antingen som skogscentralernas främjande uppgifter eller som myndighetsuppgifter. Om de uppgifter som föreslås för skogscentralerna innebär utövning av offentlig makt ska uppgifterna skötas vid

skogscentralens särskilda enhet för myndighetsuppgifter enligt 1 a och 5 § i lagen om skogscentraler och skogsbrukets utvecklingscentral. Enligt grundlagsutskottets utlåtande i ärendet (GrUU 45/2006 rd) uppfyller lagstiftningen kraven på bestämmelser i lag, är nödvändig för en lämplig skötsel av uppgifterna och garanterar att de grundläggande fri- och rättigheterna, rättssäkerheten och kravet på god förvaltning inte äventyras.

15 §. Auktoriserade inspektörer. Det föreslås att paragrafens 3 mom. för enhetlighetens skull ändras på samma sätt som föreslagits i motsvarande paragraf i regeringens proposition till riksdagen med förslag till föderlag (RP 27/2007).

26 §. Förbud mot användning av växtpass eller annat intyg eller märkning. I paragrafen föreslås det att även sådan rätt att använda märkning som anges i 7 § kan förbjudas genom beslut av Evira om det är nödvändigt för att bekämpa en skadegörare eller hindra att den sprids eller om förutsättningarna att använda växtpasset, intyget eller märkningen inte längre uppfylls. Avsikten är att begränsa rätten att använda märkning endast när det är nödvändigt för att bekämpa en skadegörare och hindra att den sprids, och förbudet skall genast hävas genast när det inte längre finns något skäl för det.

27 §. Avförande ur växtskyddsregistret eller ur märkningsrättsregistret. Det föreslås att ordet "register" i paragrafens 1—3 mom. preciseras så att det gäller växtskyddsregistret för att de ärenden som gäller växtskyddsregistret och de ärenden som gäller registret över innehavare av märkningsrätt kan skiljas åt.

Det föreslås att paragrafens 1 mom. ändras så att i stället för Livsmedelssäkerhetsverket och arbetskrafts- och näringscentralen används ordet tillsynsmyndighet. Med tillsynsmyndighet avses Livsmedelssäkerhetsverket, arbetskrafts- och näringscentralerna samt Tullverket. Genom denna ändring kan även Tullverket ge anmärkningar som avses i momentet.

Det föreslås att till paragrafen fogas ett nytt 4 mom. Enligt det ska Evira avföra aktörer som fått rätt att använda märkning enligt 7 § ur märkningsrättsregistret när rätten att använda märkning inte längre är i kraft. Rätten

att använda märkning upphör om innehavaren av rätten meddelar att han har upphört med sin verksamhet eller om aktören enligt 26 § har förbjudits att använda märkning och om aktören trots anmärkning inte har hjälpt de brister som konstaterats i verksamheten så att förutsättningarna för att använda märkning uppfylls.

28 §. Vite eller tvångsutförande. Det föreslås i paragrafen att Evira utöver i fråga om de begränsningar, förbud, åtgärder eller förfaranden som avses i 11 § även får förena förbudet enligt 26 § att använda växtpass eller något annat intyg eller märkning med vite eller hot om att den försummade åtgärden vidtas på den försumliges bekostnad.

29 §. Straffbestämmelser. Det föreslås att till 1 punkten i förteckningen i paragrafens 1 mom. fogas en bestämmelse om att straffbestämmelsen kan tillämpas även exportörer. Det föreslås att till 3 punkten i förteckningen i paragrafens 1 mom. fogas en bestämmelse om att straffbestämmelsen kan tillämpas även på försummelser som gäller rätt att använda märkning.

30 §. Ersättning av kostnader och skador till följd av beslut om bekämpning av skadegörare. I paragrafens 3 mom. föreslås det att bemyndigandet för jord- och skogsbruksministeriet att utfärda förordning utvidgas till att gälla alla punkterna i förteckningen i 2 mom. Det är nödvändigt att utvidga bemyndigandet för att värderings- och beräkningsgrunderna för ersättningar ska kunna förenhetligas. Det är ändamålsenligt att fastställa värderings- och beräkningsgrunderna för timpriserna för behandlingar som föranleds t.ex. av bekämpningsåtgärder och för andra motsvarande åtgärder som kräver mänskligt arbete. Värderings- och beräkningsgrunderna för ersättningar behövs för att aktörerna inte ska söka ersättning i onödan. Då värderings- och beräkningsgrunderna fastställs är det inte fråga om att ställa upp schematiska riktvärden eller att försöka begränsa principerna om full ersättning.

Det föreslås att paragrafens 4 mom. ändras så att behörigheten att bevilja ersättning för kostnader och skador samt betalningen av ersättningar överförs från arbetskrafts- och näringscentralerna till Evira. Ansökan ska enligt gällande praxis lämnas till arbetskrafts- och

näringscentralen och till ansökan skall fogas tillräcklig utredning om kostnaderna och skadorna. Arbetskrafts- och näringscentralerna ska till Evira lämna utlåtande om ersättning av kostnader och skador samt om betalning av ersättningarna då det gäller ersättningsansökningar i anknytning till sådana beslut om bekämpning som arbetskrafts- och näringscentralerna har fattat. Evira ger närmare anvisningar om innehållet i utlåtandet. Evira fattar beslut om ersättning av kostnader och skador samt om betalning av ersättningen.

Genom att besluten om ersättningar överförs till Evira skapas möjligheter att förenhetliga beslutsfattandet i samband med ersättningar särskilt då det gäller värderings- och beräkningsgrunderna och att förenkla förfarandet i samband med beslutsfattandet. För närvarande fattas beslutet om ersättning av den arbetskrafts- och näringscentral (15 st.) inom vars område beslutet om bekämpning av skadegörare verkställs. Evira ger utlåtanden om de utkast till ersättningsbeslut som arbetskrafts- och näringscentralen gjort upp. Evira betalar ut ersättningarna enligt de ersättningsbeslut som arbetskrafts- och näringscentralen fattat. Årligen fattas ca 100 ersättningsbeslut. Genom att behörigheten att besluta om ersättningar överförs till Evira samordnas samtidigt besluten om ersättning till följd av skadegörare med besluten om ersättning enligt lagen om djursjukdomar (55/1980) som Evira svarar för.

Texten i paragrafens 5 mom. som gäller befrielse från återbetalningsskyldighet och skyldighet att betala ränta har förtydligats.

30 a §. Ersättning av kostnader och skador på grund av beslut om bekämpning av skadegörare som ska utrotas i skog. Enligt gällande lag betalas odlaren ersättning för kostnader och skador som uppkommit på grund av åtgärder som vidtagits i enlighet med beslut om bekämpning av en skadegörare och förhindrande av att den sprids. Ersättning betalas för skadegörare som ska utrotas fullständigt, dvs. skadegörare som inte tidigare förekommit i Finland.

Den gällande lagen omfattar skogar och skadegörare i skogar, men lagen innehåller dock inte entydiga bestämmelser om ersättning av eller grunderna för ersättning av

kostnader och skador till följd av bekämpning av skadegörare som ska utrotas i skogar. Enligt den gällande lagstiftningen kan Evira eller arbetskrafts- och näringscentralen besluta att de träd som angripits av skadegörare ska förstöras. Eftersom det kan vara fråga om en mycket omfattande åtgärd, som följaktligen avviker från andra bekämpningsåtgärder huvudsakligen inom jordbruk och trädgårdsodling, samt om ersättning av de kostnader som åtgärden ger upphov till, bör lagstiftningen göras tydligare i fråga om ersättningar av kostnader för bekämpningsåtgärder som berör skogar. För att klarlägga vilka instanser som har rätt till ersättning och för att avlägsna tolkningsmöjligheter och oklarheter i bestämmelserna är det skäl att till lagen foga en uttrycklig bestämmelse om ersättning av skador på växande träd i skog.

Enligt paragrafens 1 mom. ska kostnader och skador som orsakats markägare till följd av bekämpningsbeslut som gällt växande träd i skog ersättas till den del de överstiger kostnaderna för normal skogsvård eller sedvanligt uttag av virke.

Principen om full ersättning utgör utgångspunkt för ersättning för växande träd i skog. Ersättningen ska täcka t.ex. all ekonomisk förlust som föranleds av ny beskogning av sedvanligt plantbestånd som förstörts på grund av bekämpningsåtgärder, av en avsevärd värdeminskning och av bortfall av förväntningsvärdet för trädbeståndet.

Med förväntningsvärde avses det kalkylerade nuvärdet av de förväntade avverkningsinkomsterna från trädbeståndet. På beståndets förväntningsvärde inverkar skogstyp, trädslag och geografiskt läge. Skillnaden mellan ett gallringsbestånds förväntningsvärde och nuvärdet av avverkningen, det så kallade förväntningsvärdestillägget, är högst ca 3 500 euro per hektar. Förväntningsvärdestillägget minskar då trädbeståndet växer och beståndet närmar sig förnyelseskedet. Plantbeståndets och äldre trädbeståndets värde bestäms i allmänhet med summavärdeметoden och anknytande tabeller som Skogsbrukets utvecklingscentral Tapio gjort upp. Summavärdeметoden tillämpas bl.a. när ersättningar för skogsskador som har orsakats av hjortdjur och som ska betalas av statens medel räknas ut. Avsikten är att samma me-

tod också ska användas i situationer som avses i lagen om skydd för växters sundhet.

I paragrafens 1 mom. jämföras den som innehar arrenderätt, nyttjanderätt som baserar sig på testamente, efterlevande makes besittningsrätt, pensionsrätt eller någon motsvarande rättighet samt innehavare av avverkningsrätt med en markägare. Rätt till ersättning som betalas enligt paragrafens 1 mom. uppkommer bara om bekämpningsbeslutet gäller bekämpning av skadegörare som inte tidigare har förekommit i Finland (skadegörare som ska utrotas). Med skog avses ett område på vilket skogslagen (1093/1996) tillämpas.

Enligt paragrafens 2 mom. ska på ersättningar för skada på trädbestånd tillämpas bestämmelserna i 30 § 4 och 5 mom. dock så, att ansökan om ersättning lämnas till Evira. Avsikten är att på fall som gäller ersättning av kostnader och skador till följd av beslut om bekämpning av skadegörare som skall utrotas på växande träd i skog inte ska tillämpas den allmänna bestämmelsen om skadeersättning i lagens 30 § utan den specialbestämmelse som föreslås i 30 a §. På ersättning av kostnader och skador till följd av beslut om bekämpning av skadegörare som bekämpas och förhindrande av att de sprids på växande träd i skog ska den allmänna bestämmelsen om skadeersättning i lagens 30 § tillämpas, dvs. kostnaderna ersätts i regel inte, utom när det är ändamålsenligt att ersätta en del av kostnaderna och skadorna för att förhindra att en sådan skadegörare sprids.

31 §. Förvägrande av ersättning. Genom den föreslagna ändringen av det inledande stycket i 31 § 1 mom. utsträcks bestämmelserna om förvägrande och sänkning av ersättning till att gälla också ersättning av skador som orsakas trädbestånd i 30 a §.

Det föreslås att till paragrafen fogas ett nytt 3 mom. enligt vilket staten, med undantag av statens affärsverk, inte har rätt till ersättning enligt denna lag. Kostnader som föranleds av beslut om bekämpning enligt lagen om skydd för växters sundhet ersätts av statens medel. Av den anledningen är det ändamålsenligt att förvägra staten rätt till ersättning. Statens affärsverk bör i sin affärsverksamhet vara i samma ställning som företag inom branschen i fråga (lagen om statliga affärsverk

1185/2002; lagen om Forststyrelsen 1378/2004). Av den anledningen kommer förvägrande inte att gälla statens affärsverk.

33 §. Avgifter, arvoden och ersättningar. Vid ersättandet av arvoden och kostnader är det fråga om auktoriserade inspektörers rätt till arvode för utfört arbete och om ersättning för de kostnader som föranletts av arbetet. Därför föreslås att ordalydelsen i 2 mom. ändras från det villkorliga uttrycket ”kan betalas” till det ovillkorliga uttrycket ”betalar”. Det föreslås att paragrafen dessutom ändras så att det är Evira som fattar beslut om grunderna för och betalningen av arvoden och kostnadsersättningar till auktoriserade inspektörer. Evira betalar arvoden och kostnaderna med medel som anvisats för ändamålet i statsbudgeten.

2 Närmare bestämmelser och föreskrifter

Med stöd av den föreslagna lagen ska jord- och skogsbruksministeriet bemyndigas att utfärda förordning om förfarandet vid ansökan om rätt att använda märkning enligt 7 § 3 mom., om innehållet i märkningen och om förutsättningarna för erhållande av rätt att använda märkningen.

Följande bemyndiganden för jord- och skogsbruksministeriet att utfärda förordning ska utvidgas så, att de omfattar de internationella avtal om skydd av växters sundhet som är bindande för Finland:

1. Bemyndigandet i 4 § 2 mom. att utfärda förordning om vilka växter, växtprodukter och andra föremål som krävet på registrering i växtskyddsregistret gäller.

2. Bemyndigandet i 7 § 2 mom. att utfärda förordning om förfarandet vid import.

3. Bemyndigandet i 7 § 4 mom. att utfärda förordning om vilka växter, växtprodukter och andra föremål med vilka skadegörare lätt kan spridas som skyldigheten i paragrafens 1 och 2 mom. gäller och vilka intyg som ska användas vid import av sådana växter, växtprodukter och föremål.

4. Bemyndigandet i 11 § att utfärda förordning om de åtgärder, förelägganden, förbud, villkor och begränsningar som avses i 1 mom.

Dessutom utvidgas bemyndigandet i 30 § till att gälla alla punkterna i förteckningen i 2 mom.

3 Ikraftträdande

Lagen föreslås avses träda i kraft den 1 juli 2008.

4 Förhållande till grundlagen och lagstiftningsordning

4 § Registreringsskyldighet och villkor för registrering

Enligt 18 § 1 mom. i grundlagen har var och en rätt att skaffa sig sin försörjning genom arbete, yrke eller näring som han eller hon valt fritt. Grundlagsutskottet har ansett att näringsfriheten är huvudregeln enligt grundlagen, men har funnit att tillståndsplikt för näringsverksamhet kan tillåtas på särskilda grunder (GrUU 19/2002 rd). Man har ansett att reglering av registreringsskyldighet i sak kan jämföras med reglering av tillståndsplikt (GrUU 56/2002 rd). Enligt gällande lag om skydd för växters sundhet gäller registreringsskyldigheten aktörer som marknadsför, i marknadsföringssyfte producerar, lagrar eller importerar växter, växtprodukter och andra föremål med vilka skadegörare lätt kan spridas. Det föreslås att paragrafen preciseras så att även exportörer ska registrera sig.

Syftet med registreringsskyldighet för exportörer är att upprätthålla en hög nivå då det gäller växters sundhet, att se till att livsmedlen är säkra och att upprätthålla en hög nivå på produkterna. Dessa orsaker kan anses vara sådana viktiga samhälleliga intressen på grund av vilka begränsning av näringsfriheten kan motiveras. Denna begränsning är också nödvändig för att de grundläggande fri- och rättigheter som avses i 20 § i grundlagen ska tryggas. Enligt 20 § i grundlagen bär var och en ansvar för naturen och dess mångfald samt för miljön och kulturarvet. Det allmänna skall verka för att alla tillförsäkras en sund miljö. På grund av dessa grundläggande fri- och rättigheter är det nödvändigt att kontrollera även exporten av så-

dana växter, växtprodukter eller andra föremål med vilka skadegörare lätt kan spridas. Dessutom bör man observera att registreringsskyldigheten delvis baserar sig på sådana internationella avtal som är bindande för Finland.

7 a § Märkningsrättsregistret

Enligt 10 § 1 mom. i grundlagen ska bestämmelser om skydd för personuppgifter utfärdas genom lag. Enligt 7 § 3 mom. i lagförslaget är det Eviras uppgift att bevilja rätt att använda märkning. Det föreslås i 7 a § i lagförslaget att det ska föreskrivas att Evira i registret över innehavare av märkningsrätt registrerar alla aktörer som har fått rätt att använda märkning enligt 7 § i lagförslaget. Registreringen av rätten att använda märkning skiljer sig från registreringsskyldighet i 4 § bl.a. därför att registreringen av rätten att använda märkning inte är en förutsättning för att kunna bedriva en verksamhet utan registreringen sköts av Evira för tillsynens skull. I lagförslagets 7 a § föreslås bestämmelser om de uppgifter som ska föras in i registret över innehavare av märkningsrätt och om hur länge uppgifterna ska förvaras, i 7 § 3 mom. bestämmelser om villkoren för beviljande av rätt att använda märkning och i 27 § bestämmelser om avförande av aktörer ur registret över innehavare av märkningsrätt. Således uppfylls kriterierna enligt 8 § 1 mom. 4 punkten i personuppgiftslagen om att bestämmelser om behandlingen av personuppgifter ska finnas i lag och att registreringen ska basera sig på uppgifter som anvisas den registeransvarige i lag.

14 a § Skogscentralernas uppgifter

Enligt den föreslagna 14 a § får Evira anlita skogscentralerna vid beredningen av beslut som avses i den föreslagna 11 § och vid verkställande av besluten och vid beredningen av ersättningsbeslut som avses i 30 a §. Skogscentralerna är inte statliga myndigheter, utan organisationer inom den offentliga regionalförvaltningen, som i lagstiftningen

har anvisats vissa uppgifter som gäller tillsyn över och verkställighet av lagar.

Den föreslagna paragrafen ska bedömas enligt 124 § i grundlagen. Enligt den kan offentliga förvaltningsuppgifter ges andra än myndigheter genom lag eller med stöd av lag, om det behövs för en ändamålsenlig skötsel av uppgifterna och det inte äventyrar de grundläggande fri- och rättigheterna, rättssäkerheten eller andra krav på god förvaltning. Uppgifter som innebär betydande utövning av offentlig makt får dock anförtros endast myndigheter. De uppgifter som i paragrafen föreslås för skogscentralerna innebär inte någon betydande utövning av offentlig makt. De uppgifter som föreslås för skogscentralerna ska skötas antingen som främjande uppgifter eller som myndighetsuppgifter beroende på uppgifternas natur. Om skötseln av uppgifterna innebär utövning av offentlig makt ska uppgifterna skötas som myndighetsuppgifter enligt 1 a och 5 § i lagen om skogscentraler och skogsbrukets utvecklingscentral vid skogscentralens särskilda enhet för myndighetsuppgifter. Lagstiftningen stämmer överens med grundlagsutskottets utlåtande (GrUU 45/2006 rd) och uppfyller kraven på bestämmelser i lag, är nödvändig för en lämplig skötsel av uppgifterna och garanterar att de grundläggande fri- och rättigheterna, rättssäkerheten och kravet på god förvaltning inte äventyras.

Bemyndigande att utfärda förordning

I 7 § 4 mom. i lagförslaget ingår bemyndigande för jord- och skogsbruksministeriet att utfärda förordning om förfarandet vid ansökan om rätt att använda märkning enligt 7 § 3 mom., innehållet i märkningen samt förutsättningarna för erhållande av rätt att använda märkning. Bemyndigandet enligt 4 § 2 mom., 7 § 4 mom. och 11 § i gällande lag ska utvidgas så att jord- och skogsbruksministeriet genom förordning kan utfärda bestämmelser om vissa förfaranden enligt vad som bestäms i de internationella avtal om skydd av växters sundhet som är bindande för Finland. Dessutom utvidgas det bemyndigande som ingår i 30 § till att gälla alla punkterna i förteckningen i 30 § 2 mom. Enligt 80 § i

grundlagen kan statsrådet och ministerierna utfärda förordningar med stöd av ett bemyndigande i grundlagen eller i någon annan lag. Ministerierna kan bemyndigas att utfärda förordningar i frågor av teknisk natur samt frågor av mindre samhällelig och politisk betydelse. Grundlagsutskottet har i sin utlåtandepraxis ställt krav på exakt och noggrann reglering (GrUU 19/2002 rd, GrUU 40/2002 rd). De föreslagna bemyndigandena och justeringarna är tekniska till sin natur och har inte någon större politisk eller samhällelig

betydelse. Ministeriets förordning ska anses vara lämplig regleringsnivå.

Lagstiftningsordning

Regeringen anser att kraven enligt grundlagen har beaktats på behörigt sätt i lagförslaget. Lagförslaget kan därför behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

Med stöd av det ovan relaterade överlämnas till riksdagen följande lagförslag:

Lag

om ändring av lagen om skydd för växters sundhet

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 18 juli 2003 om skydd för växters sundhet (702/2003) 3 § 9 och 10 punkten, 4 och 5 §, 6 § 2 mom., 7, 9—11, 14, 15, 17, 19, 22 och 25—29 §, 30 § 3—5 mom. samt 31 och 33 §,
av dem 15 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 688/2004, och
fogas till 3 § nya 11 och 12 punkter, samt till lagen en ny 7 a, 14 a och 30 a § som följer:

3 §

Definitioner

I denna lag avses med

9) *aktör* fysisk eller juridisk person som yrkesmässigt producerar, lagrar, marknadsför, förmedlar, importerar eller exporterar växter, växtprodukter och andra föremål med vilka skadegörare lätt kan spridas,

10) *lokal marknadsförare* en sådan aktör som i Finland odlar endast obetydliga mängder växter och marknadsför dem eller växtprodukter eller andra föremål, med vilka skadegörare lätt kan spridas, endast sporadiskt eller lokalt till en icke-aktör, utan omfattande offentligt utbudande till försäljning,

11) *varuförsändelse* ett eller flera varupartier av växter, växtprodukter och andra föremål som alla är antecknade i ett dokument som krävs för tullformaliteter eller andra formaliteter,

12) *varuparti* ett antal enheter av en och samma vara som karakteriseras av att de har samma sammansättning och ursprung och utgör en del av en försändelse.

4 §

Registreringsskyldighet och villkor för registrering

Växter, växtprodukter och andra föremål, med vilka skadegörare lätt kan spridas, får marknadsföras, produceras för marknadsföring, lagras, importeras och exporteras endast av en aktör som har antecknats i det register som förs av Livsmedelssäkerhetsverket för tillsynsändamål (växtskyddsregistret). En lokal marknadsförare eller en person som sporadiskt exporterar endast obetydliga mängder växter, växtprodukter eller andra föremål eller en person som för eget bruk importerar endas obetydliga mängder sådana växter, växtprodukter eller andra föremål är inte skyldig att registrera sig. Skyldigheten att registrera sig gäller inte heller sådana importörer eller exportörer som finns upptagna i ett motsvarande officiellt register hos växtskyddsmyndigheten i ett annat medlemsland i Europeiska unionen.

I enlighet med vad som föreskrivs i Europeiska gemenskapens bestämmelser om växters sundhet eller vad som bestäms i internationella avtal om skydd av växters sundhet

som är bindande för Finland, utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet bestämmelser om vilka växter, växtprodukter och andra föremål som registrerings-skyldigheten gäller.

En aktör som uppfyller villkoren för registrering har rätt att bli registrerad i växtskyddsregistret. För registrering krävs att

1) aktören upprätthåller ett uppdaterat schema över var de växter, växtprodukter och andra föremål som omfattas av denna lag är belägna,

2) aktören för register över produktionsplatserna och de produkter som omfattas av denna lag och som producerats eller marknadsförts på dessa platser och hämplats till en lagerplats eller annan plats som nämns i växtskyddsregistret, samt varar dessa uppgifter under minst ett år,

3) aktören utför åtminstone en visuell kontroll av de produkter och utrymmen som omfattas av denna lag i syfte att konstatera en eventuell förekomst av skadegörare, samt

4) det finns en person som ansvarar för växternas sundhet på den registrerade enheten.

Ansökan om registrering i växtskyddsregistret ska ställas till Livsmedelssäkerhetsverket och ges in till arbetskrafts- och näringscentralen. Beslutet om registrering fattas av arbetskrafts- och näringscentralen. Närmare bestämmelser om förfarandet vid ansökan om registrering får utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet.

5 §

Registeruppgifter

I växtskyddsregistret ska antecknas följande uppgifter:

1) aktörens namn och verksamhetsställets adress,

2) aktörens bransch,

3) aktörens produktions- och verksamhetsställen,

4) aktörens företags- och organisationsnummer eller personbeteckning och lägenhetssignum,

5) namnet på den person som ansvarar för växternas sundhet,

6) registernummer,

7) beslut om bekämpning som gäller aktören och som har meddelats med stöd av denna lag, samt det centrala innehållet i beslutet. I växtskyddsregistret antecknas dessutom rätt att använda växtpass eller märkning som avses i denna lag.

Uppgifterna anföras ur registret inom tre år efter det att aktören har meddelat Livsmedelssäkerhetsverket att verksamheten har upphört. Om aktören med stöd av denna lag har meddelats ett beslut om bekämpning på grund av förekomsten av en skadegörare ska uppgifterna dock sparas så länge som beslutet om bekämpning är i kraft.

På inhämtande av personuppgifter och införande av dem i registret samt på användning och utlämnande av uppgifterna i registret och på deras offentlighet tillämpas personuppgiftslagen (523/1999) och lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999), om inte något annat följer av denna lag..

6 §

Marknadsföring

— — — — —
Livsmedelssäkerhetsverket eller arbetskrafts- och näringscentralen beviljar på ansökan en aktör vars verksamhet är underställd officiell kontroll av Livsmedelssäkerhetsverket rätt att använda växtpass, om den verksamhet som ansökan om rätt att använda växtpass vid marknadsföring av ett föremål gäller uppfyller bestämmelserna om växters sundhet. Livsmedelssäkerhetsverket utfärdar andra intyg som avses i 1 mom. för föremål eller verksamhet som uppfyller bestämmelserna om växters sundhet.
— — — — —

7 §

Import och export

Vissa växter, växtprodukter och andra föremål, med vilka skadegörare lätt kan spridas, får importeras endast om de är försedda

med ett sundhetscertifikat eller annat intyg över föremålets sundhet eller med märkning.

Importören ska innan en varuförsändelse som är försedd med certifikat eller intyg enligt 1 mom. importeras anmäla importen till Livsmedelssäkerhetsverket. Import av frukt, bär och grönsaker ska anmälas till Tullverket. Genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet kan, i enlighet med vad som föreskrivs i Europeiska gemenskapens bestämmelser om växters sundhet, utfärdas bestämmelser om vad importören ska uppge i anmälan. Genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet föreskrivs om förfarandet vid import eller export och via vilka tullanstalter och gränsövergångsställen varuförsändelser enligt denna paragraf får importeras.

Livsmedelssäkerhetsverket utfärdar ett sundhetscertifikat eller annat intyg som avses i 1 mom. för en varuförsändelse som exporteras från Finland och för vilken den importerande staten kräver ett sådant certifikat eller intyg, om varuförsändelsen uppfyller de sundhetskrav som den importerande staten har ställt för import av varuförsändelsen i fråga. Livsmedelssäkerhetsverket beviljar på ansökan rätt att använda märkning som avses i 1 mom. Rätt att använda märkning beviljas en aktör som producerar sådana växter, växtprodukter och andra föremål som enligt de internationella avtal om skydd av växters sundhet som är bindande för Finland ska vara försedda med sådan märkning. För att rätten ska beviljas krävs att verksamheten uppfyller de bestämmelser om växters sundhet som finns i avtalet.

Genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet utfärdas, i enlighet med vad som föreskrivs i Europeiska gemenskapens bestämmelser om växters sundhet eller vad som bestäms i de internationella avtal om skydd av växters sundhet som är bindande för Finland, bestämmelser om vilka växter, växtprodukter och andra föremål med vilka skadegörare lätt kan spridas som skyldigheten enligt 1 och 2 mom. gäller och om vilken typ av certifikat, intyg eller märkning enligt denna paragraf ska användas vid import eller export av dem. Genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet utfärdas dessutom, i enlighet med vad som bestäms i de interna-

tionella avtal om skydd av växters sundhet som är bindande för Finland, bestämmelser om förfarandet vid ansökan om för rätt att använda märkning enligt 3 mom., om innehållet i märkningen samt om förutsättningarna för erhållande av rätt att använda märkningen.

7 a §

Märkningsrättsregistret

Livsmedelssäkerhetsverket registrerar de aktörer som beviljats rätt att använda märkning enligt 7 § 3 mom. i ett register (*märkningsrättsregistret*) som förs för tillsynsändamål.

I märkningsregistret antecknas motsvarande uppgifter som enligt vad som anges i 5 § 1 mom. ska antecknas i växtskyddsregistret. Uppgifterna avförs ur registret inom fem år efter det att aktören har meddelat Livsmedelssäkerhetsverket att verksamheten har upphört. Om aktören med stöd av denna lag har meddelats ett beslut om bekämpning på grund av förekomst av en skadegörare ska uppgifterna dock sparas så länge som beslutet om bekämpning är i kraft.

På inhämtande av personuppgifter och införande av dem i registret samt på användning och utlämnande av uppgifterna i registret och på deras offentlighet tillämpas personuppgiftslagen (523/1999) och lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999), om inte något annat följer av denna lag.

9 §

Anmälan när verksamheten ändras eller upphör

Om aktören upphör med sin verksamhet eller om verksamheten förändras väsentligt ska aktören göra en skriftlig anmälan som ställs till Livsmedelssäkerhetsverket och ges in till Arbetskrafts- och näringscentralen. En aktör som har beviljats i rätt att använda märkning

enligt 7 § 3 mom. ska skicka anmälan till Livsmedelssäkerhetsverket.

10 §

Anmälningsskyldighet

Den som vet eller misstänker att en skadegörare som avses i en förordning utfärdad med stöd av 2 § 3 mom. förekommer i fastigheter eller delar av fastigheter, odlingar, varulager, transportmedel eller byggnader som han eller hon äger eller besitter, är skyldig att omedelbart anmäla detta till den behöriga arbetskrafts- och näringscentralen eller Livsmedelssäkerhetsverket. Detsamma gäller en myndighet som i sin verksamhet upptäcker en sådan skadegörare. Arbetskrafts- och näringscentralerna ska anmäla förekomsten av skadegörare till Livsmedelssäkerhetsverket.

11 §

Bekämpning av skadegörare

För att bekämpa skadegörare eller förhindra att de sprids kan

1) en markägare, odlare eller en ägare eller innehavare av en fastighet eller en del därav förpliktas att vidta nödvändiga åtgärder för utrotning av skadegörare som förekommer på fastigheten,

2) det bestämmas om nödvändig rengöring eller desinficering av en byggnad, ett arbetsredskap, ett transportmedel eller annat föremål som har smittats av skadegörare, samt om sättet för den nödvändiga rengöringen och desinficeringen,

3) det bestämmas om nödvändig rengöring, desinficering eller förstöring av växter eller förpackningar eller packningsmaterial av vegetabiliskt ursprung samt om sättet för den nödvändiga rengöringen, desinficeringen eller förstörandet, eller utfärdas nödvändiga begränsningar för användningen av växter eller förpackningar eller packningsmaterial av vegetabiliskt ursprung,

4) det bestämmas om nödvändiga förbud mot samt villkor och begränsningar för odling och transport av samt handel med växter,

5) det bestämmas om nödvändiga åtgärder som ska vidtas i samband med odling och skörd av samt handel med växter,

6) det meddelas nödvändiga förbud mot eller uppställas nödvändiga villkor för marknadsföring, import och export av växter, växtprodukter, skadegörare och andra sådana föremål med vilka skadegörare lätt kan spridas, samt

7) en aktör förpliktas att iaktta andra begränsningar, förbud och åtgärder som är nödvändiga för att skadegörare ska kunna bekämpas och spridningen av dem förhindras.

Närmare bestämmelser om de åtgärder, förelägganden, förbud, villkor och begränsningar som avses i 1 mom. meddelas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet i enlighet med vad som föreskrivs i Europeiska gemenskapens lagstiftning om växters sundhet eller vad som bestäms i de internationella avtal om skydd av växters sundhet som är bindande för Finland. Förordningen kan gälla samtliga skadegörare eller enbart vissa skadegörare.

Med stöd av en förordning som avses i 2 mom. fattar Livsmedelssäkerhetsverket eller arbetskrafts- och näringscentralen beslut om bekämpning för varje enskild aktör. Ett beslut om bekämpning kan fattas även utan att aktören hörs, om avgörandet av ärendet inte tål uppskov utan att det orsakar betydande fara för växternas sundhet och om det inte är möjligt att höra aktören utan dröjsmål. Om det finns särskilda skäl att misstänka att en sådan skadegörare som avses i förordningen förekommer, kan Livsmedelssäkerhetsverket vidta åtgärder enligt 1 mom. 6 punkten redan innan förekomsten har bekräftats.

Jord- och skogsbruksministeriet kan dessutom bevilja Livsmedelssäkerhetsverket tillstånd att vidta åtgärder enligt 1 mom. i fråga om skadegörare som det inte utfärdats bestämmelser om genom en i 2 mom. avsedd förordning. Om förekomsten av en sådan skadegörare medför ett omedelbart hot mot växters sundhet och saken inte tål uppskov, kan Livsmedelssäkerhetsverket vidta nöd-

vändiga bekämpningsåtgärder enligt 1 mom. redan innan tillståndet beviljats.

14 §

Tillsynsmyndigheter

För verkställigheten av denna lag samt för tillsynen över att lagen och de bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av den efterföljs samt för organiseringen av tillsynen svarar Livsmedelssäkerhetsverket, som vid tillsynen anlitar Arbetskrafts- och näringscentralerna. Livsmedelssäkerhetsverket är i Finland en sådan växtskyddsmyndighet som avses i direktivet om växters sundhet.

Importen övervakas av Tullverket till den del denna uppgift inte hör till Livsmedelssäkerhetsverket. Genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet utfärdas bestämmelser om de uppgifter som hör till Livsmedelssäkerhetsverkets befogenheter och som ska överföras till Tullverket, i enlighet med särskilt avtal mellan jord- och skogsbruksministeriet och finansministeriet om överföringen och omfattningen av uppgifterna.

14 a §

Skogscentralernas uppgifter

Livsmedelssäkerhetsverket kan anlita skogscentralerna vid beredningen och verkställigheten av beslut om bekämpning enligt 11 § och vid beredningen av ersättningsbeslut enligt 30 a §, om bekämpningen gäller en skadegörare som inte tidigare har förekommit i Finland och som kan orsaka direkt eller indirekt skada på växande träd i skog.

15 §

Auktoriserade inspektörer

Utöver vad som bestäms i 14 § anlitar Livsmedelssäkerhetsverket vid tillsynen de

inspektörer som verket skriftligen har bemyndigat för uppdraget och som verket övervakar. På de auktoriserade inspektörerna tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar när de utför uppdrag enligt denna lag. Auktoriserade inspektörer ska ha den yrkeskompetens inom området växters sundhet som krävs för uppdraget i bemyndigandet.

Om en auktoriserad inspektör enligt förvaltningslagen (434/2003) är jävig att utföra sitt uppdrag, kan Livsmedelssäkerhetsverket förordna någon annan att tillfälligt sköta inspektörens uppgifter. På en tillfälligt förordnad person tillämpas vad som föreskrivs om auktoriserade inspektörer.

På en auktoriserad inspektör som utför uppdrag enligt denna paragraf tillämpas förvaltningslagen, språklagen (423/2003), samiska språklagen (1086/2003) och lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999). En auktoriserad inspektör ska visa upp ett skriftligt intyg över sitt bemyndigande om inspektionsobjektet kräver det.

17 §

Tillsynsplan

Livsmedelssäkerhetsverket ska årligen utarbeta en plan för tillsynen. Närmare bestämmelser om tillsynsplanen och dess innehåll kan utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet.

19 §

Bevakning

Livsmedelssäkerhetsverket ska bevaka förekomsten av sådana skadegörare som avses i denna lag och vid behov offentliggöra uppgifter om förekomsten av skadegörare.

22 §

Europeiska gemenskapens inspektörer

Vad som i 20 och 21 § bestäms om finska myndigheters rätt att utföra inspektion och få upplysningar gäller också Europeiska gemenskapens inspektörer. När Europeiska gemenskapens inspektörer utför inspektioner ska de samarbeta med Livsmedelssäkerhetsverket.

25 §

Offentliggörande av tillsynsresultat

Livsmedelssäkerhetsverket offentliggör tillsynsresultaten. Sekretessbelagda uppgifter som avses i 24 § får dock inte offentliggöras. Närmare bestämmelser om offentliggörande av tillsynsresultaten kan utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet.

26 §

Förbud mot användning av växtpass eller annat intyg eller av märkning

Livsmedelssäkerhetsverket kan besluta om förbud mot användning av ett växtpass eller annat intyg som avses i 6 § eller mot användningen av ett sundhetscertifikat, ett intyg eller en märkning som avses i 7 §, om det är nödvändigt för att bekämpa en skadegörare eller hindra att den sprids eller om förutsättningarna för användning av växtpasset, sundhetscertifikatet, intyget eller märkningen inte längre uppfylls. Berörda parter ska alltid utan dröjsmål underrättas om beslutet. Ett förbud som har meddelats muntligt ska bekräftas skriftligt. Förbudet ska hävas omedelbart när det inte längre finns något skäl för det.

Förbudet ska meddelas för viss tid, om den brist som ligger till grund för förbudet kan avhjälpas. Förbudet ska återkallas utan dröjsmål, om bristfälligheten har avhjälpats eller om den inte längre är av betydelse med

tanke på förbudet. Berörda parter ska utan dröjsmål underrättas om att förbudet har återkallats.

Om ärendet inte tål dröjsmål kan utöver Livsmedelssäkerhetsverket även Arbetskrafts- och näringscentralen eller en auktoriserad inspektör tillfälligt förbjuda att ett växtpass, ett sundhetscertifikat eller annat intyg eller en märkning används. Ett tillfälligt användningsförbud ska utan dröjsmål underställas Livsmedelssäkerhetsverket. Förbudet förfaller om Livsmedelssäkerhetsverket inte fattar ett beslut enligt 1 mom. inom en vecka efter det att förbudet meddelades.

27 §

Avförande ur växtskyddsregistret eller ur märkningsrättsregistret

Om det vid en inspektion konstateras att en i växtskyddsregistret antecknad aktör inte iakttar denna lag eller bestämmelser som utfärdats med stöd av den eller inte uppfyller villkoren för registrering, ska tillsynsmyndigheten ge aktören en anmärkning samt vid behov meddela en tidsfrist för att korrigera felen i verksamheten.

Livsmedelssäkerhetsverket ska besluta att den som trots anmärkningen inte korregerar de fel som noterats i verksamheten avförs ur växtskyddsregistret, om det är fråga om ett väsentligt fel eller en väsentlig försummelse. Berörda parter ska alltid utan dröjsmål underrättas om beslutet.

Då skälen till avförandet inte längre föreligger, ska den som avförts ur växtskyddsregistret omedelbart införas på nytt utan separat ansökan. Berörda parter ska alltid utan dröjsmål underrättas om beslutet.

Rätten att använda märkning upphör om innehavaren av rätten har upphört med sin verksamhet eller om aktören enligt 26 § har förbjudits att använda märkning och aktören inte inom den skäligen tid som Livsmedelssäkerhetsverket bestämmer har avhjälpats de brister som konstaterats i verksamheten så att förutsättningarna för att använda märkning uppfylls. När rätten att använda märkning har

upphört avför Livsmedelssäkerhetsverket aktören ur märkningsträtsregistret.

28 §

Vite eller tvångsutförande

Livsmedelssäkerhetsverket kan förena de begränsningar, förbud, åtgärder eller förfaranden som avses i 11 § eller förbud enligt 26 § att använda växtpass, sundhetscertificat eller något annat intyg eller märkning med vite eller hot om att den försummade åtgärden vidtas på den försumliges bekostnad. Även Arbetskrafts- och näringscentralen kan fatta ett beslut om tvångsutförande eller hot om tvångsutförande.

I ett ärende som gäller vite, tvångsutförande eller hot om tvångsutförande iakttas viteslagen (1113/1990).

29 §

Straffbestämmelser

Den som uppsåtligt eller av oaktsamhet

1) utan registrering enligt 4 § marknadsföra i marknadsföringssyfte producerar, lagrar, importerar eller exporterar växter, växtprodukter eller andra föremål med vilka skadegörare lätt kan spridas,

2) inte iakttar den skyldighet att använda växtpass eller annat intyg över föremålets sundhet som avses i 6 § och i förordning som utfärdats med stöd av den,

3) inte iakttar den skyldighet att använda sundhetscertifikat, annat intyg över föremålets sundhet eller märkning som avses i 7 § och i förordning som utfärdats med stöd av den,

4) försummar den skyldighet att föra register som föreskrivs i 8 § och i förordning som utfärdats med stöd av den,

5) försummar skyldigheten enligt 9 § att anmäla att verksamheten upphör eller väsentliga förändringar i den,

6) försummar skyldigheten enligt 10 § att anmäla förekomsten av en skadegörare,

7) bryter mot bestämmelser, förbud, villkor eller begränsningar som meddelats med stöd av 11 §, eller

8) inte fullgör skyldigheten enligt 12 § att underrätta mottagaren om begränsningar,

ska om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag, för äventyrande av växters sundhet dömas till böter.

Den som bryter mot ett förbud eller åläggande som har meddelats med stöd av denna lag och förenats med vite, kan inte dömas till straff för samma gärning, om vitet har dömts ut.

Livsmedelssäkerhetsverket anmäler förseelser enligt 1 mom. till åtalsprövning. Anmälan behöver inte göras, om förseelsen som helhet betraktad kan anses vara uppenbart ringa. I sådana fall kan Livsmedelssäkerhetsverket ge den aktör som gjort sig skyldig till förseelsen en skriftlig anmärkning med uppmaning att korrigera felen.

30 §

Ersättning av kostnader och skador till följd av beslut om bekämpning av skadegörare

Närmare bestämmelser om värderings- och beräkningsgrunderna för sådana kostnader och skador som avses i 2 mom. utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet.

Ersättning ska sökas inom sex månader efter att sökanden har fått kännedom om att kostnaderna eller skadan har uppkommit. Ansökan ska ställas till Livsmedelssäkerhetsverket och ges in till Arbetskrafts- och näringscentrale och den ska innehålla tillräcklig utredning om kostnaderna och skadorna. Gäller en ansökan om ersättning ett beslut om bekämpning som fattats av Arbetskrafts- och näringscentralen, ska centralen lämna Livsmedelssäkerhetsverket ett utlåtande om ansökan. Livsmedelssäkerhetsverket fattar beslut om ersättning av kostnader och skador samt om utbetalning av ersättningen.

Om kostnader eller skador har ersatts utan grund ska Livsmedelssäkerhetsverket be-

stämman att det överbetalda beloppet ska betalas tillbaka. På belopp som betalas tillbaka ska betalas en årlig ränta i enlighet med 3 § 2 mom. i räntelagen (633/1982) från ingången av den månad då ersättningen har betalats ut. Om beloppet inte betalas tillbaka senast på den förfallodag som Livsmedelssäkerhetsverket bestämt, ska en årlig dröjsmålsränta betalas på beloppet i enlighet med den räntesats som avses i 4 § 1 mom. i räntelagen. Om det belopp som ska betalas tillbaka är ringa eller om det med tanke på den återbetalningsskyldiges ekonomiska ställning och förhållanden ska anses oskäligt att kräva återbetalning eller ta ut ränta, kan det återbetalningsskyldige helt eller delvis befrias från återbetalningsskyldighet eller skyldighet att betala ränta.

30 a §

Ersättning av kostnader och skador på grund av beslut om bekämpning av skadegörare som ska utrotas i skog

Kostnader och skador till följd av beslut om bekämpning av skadegörare som ska utrotas på växande träd i skog som orsakas markägare och den som innehar arrenderätt, nyttjanderätt som baserar sig på testamente, efterlevande makes besittningsrätt, pensionsrätt eller någon motsvarande rättighet samt den som har rätt att avverka skog, ersätts till den del de överskrider kostnaderna för normal skogsvård eller sedvanlig drivning av virke. Med skog avses ett område på vilket skogslagen tillämpas (1093/1996).

På ersättningarna tillämpas bestämmelserna i 30 § 4 och 5 mom. dock så, att ansökan om ersättning lämnas till Livsmedelssäkerhetsverket.

31 §

Förvägrande av ersättning

Ersättning enligt 30 § och 30 a § betalas inte för

1) skador och kostnader som har orsakats av lesioner föranledda av skadegörare,

2) kostnader och skador som har orsakats av förbud utfärdade i samband med marknadsföring, import eller export förstörelse av föremål, isolering eller någon annan motsvarande åtgärd eller av villkor som har ställts upp för marknadsföringen, importen eller exporten,

3) kostnader eller skador som föranleds av förpliktelser som aktören ska uppfylla för att hållas kvar i växtskyddsregistret, avförande ur registret eller något annat tvångsmedel eller någon påföljd enligt 6 kap., eller användning av växtpass eller registernummer, eller för

4) kostnader eller skador som aktören orsakat uppsåtligt eller genom grov oaktsamhet eller genom underlåtelse att iaktta god jordbrukarsed.

Ersättning betalas inte heller eller bara till nedsatt belopp om den som annars har rätt till ersättning inte har iakttagit denna lag eller bestämmelser, föreskrifter eller myndighetsbeslut som utfärdats med stöd av den, eller på något annat sätt än vad som avses i 1 mom. själv har medverkat till uppkomsten av kostnaderna eller skadan.

Staten har inte rätt till ersättning enligt denna lag. Rätt till ersättning har dock sådana affärsverk som avses i lagen om statliga affärsverk (1185/2002). Statsrådet kan av särskilda skäl också fatta annat beslut om statens rätt till ersättning.

33 §

Avgifter, arvoden och ersättningar

För prestationer enligt denna lag kan avgifter tas ut till staten enligt vad som bestäms i lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992).

Livsmedelssäkerhetsverket betalar arvoden för inspektioner och provtagningar enligt denna lag till de inspektörer som auktoriserats av verket, samt ersätter inspektörernas kostnader.

Denna lag träder i kraft den 20 . märkning hos Livsmedelssäkerhetsverket inom sex månader från det att lagen har trätt i kraft.
En aktör som bedriver verksamhet där det krävs rätt att använda märkning som avses i 7 § 3 mom. ska ansöka om rätt att använda Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

Helsingfors den 21 december 2007

Republikens President

TARJA HALONEN

Jord- och skogsbruksminister *Sirkka-Liisa Anttila*

*Bilaga
Parallelltext*

Lag

om ändring av lagen om skydd för växters sundhet

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 18 juli 2003 om skydd för växters sundhet (702/2003) 3 § 9 och 10 punkten, 4 och 5 §, 6 § 2 mom., 7, 9—11, 14, 15, 17, 19, 22 och 25—29 §, 30 § 3—5 mom. samt 31 och 33 §,
av dem 15 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 688/2004, och
fogas till 3 § nya 11 och 12 punkter, samt till lagen en ny 7 a, 14 a och 30 a § som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

3 §

3 §

Definitioner

Definitioner

I denna lag avses med

I denna lag avses med

9) *aktör* fysisk eller juridisk person som yrkesmässigt producerar, lagrar, marknadsför, förmedlar, importerar eller exporterar växter, växtprodukter och andra föremål med vilka skadegörare lätt kan spridas, *samt med*

10) *lokal marknadsförare* en sådan aktör som i Finland odlar endast obetydliga mängder växter och marknadsför dem eller växtprodukter eller andra föremål, med vilka skadegörare lätt kan spridas, endast sporadiskt eller lokalt till en icke-aktör, utan omfattande offentligt utbudande till försäljning.

9) *aktör* fysisk eller juridisk person som yrkesmässigt producerar, lagrar, marknadsför, förmedlar, importerar eller exporterar växter, växtprodukter och andra föremål med vilka skadegörare lätt kan spridas,

10) *lokal marknadsförare* en sådan aktör som i Finland odlar endast obetydliga mängder växter och marknadsför dem eller växtprodukter eller andra föremål, med vilka skadegörare lätt kan spridas, endast sporadiskt eller lokalt till en icke-aktör, utan omfattande offentligt utbudande till försäljning,

11) *varuförsändelse* ett eller flera varuparter av växter, växtprodukter eller andra föremål som alla är antecknade i ett dokument som krävs för tullformaliteter eller andra formaliteter,

12) *varuparti* ett antal enheter av en och samma vara som karakteriseras av att de har samma sammansättning och ursprung och utgör en del av en försändelse.

4 §

Registreringsskyldighet

Växter, växtprodukter och andra föremål, med vilka skadegörare lätt kan spridas, får marknadsföras, produceras för marknadsföring, lagras och importeras endast av en aktör som har antecknats i det register för tillsyn som förs av Kontrollcentralen för växtproduktion (växtskyddsregister). En lokal marknadsförare eller en person som sporadiskt och för eget bruk importerar endast obetydliga mängder sådana växter, växtprodukter eller andra föremål är dock inte skyldig att registrera sig.

Genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet utfärdas, i enlighet med vad som föreskrivs i Europeiska gemenskapens bestämmelser om växters sundhet, bestämmelser om vilka växter, växtprodukter och andra föremål som registreringsskyldigheten gäller.

En aktör som uppfyller villkoren för registrering har rätt att bli registrerad. För att antecknas i registret förutsätts att

1) aktören upprätthåller ett uppdaterat schema varav framgår var de växter, växtprodukter och andra föremål som omfattas av denna lags tillämpningsområde är belägna,

2) aktören för register över produktionsplatserna och de produkter som omfattas av denna lags tillämpningsområde och som producerats eller marknadsförts på dessa platser och hämtats till en lagerplats eller annan plats som nämns i registret samt förvarar dessa uppgifter under minst ett år,

3) aktören utför åtminstone en visuell kontroll av de produkter och lokaliteter som hör till denna lags tillämpningsområde i syfte att konstatera en eventuell förekomst av skadegörare, samt

4 §

Registreringsskyldighet och villkor för registrering

Växter, växtprodukter och andra föremål, med vilka skadegörare lätt kan spridas, får marknadsföras, produceras för marknadsföring, lagras, importeras och exporteras endast av en aktör som har antecknats i det register som förs av Livsmedelssäkerhetsverket för tillsynsändamål (växtskyddsregistret). En lokal marknadsförare eller en person som sporadiskt exporterar endast obetydliga mängder växter, växtprodukter eller andra föremål eller en person som för eget bruk importerar endast obetydliga mängder sådana växter, växtprodukter eller andra föremål är inte skyldig att registrera sig. Skyldigheten att registrera sig gäller inte heller sådana importörer eller exportörer som redan finns upptagna i ett motsvarande officiellt register hos växtskyddsmyndigheten i ett annat medlemsland i Europeiska unionen.

I enlighet med vad som föreskrivs i Europeiska gemenskapens bestämmelser om växters sundhet eller vad som bestäms i internationella avtal om skydd av växters sundhet som är bindande för Finland, utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet bestämmelser om vilka växter, växtprodukter och andra föremål som registreringsskyldigheten gäller.

En aktör som uppfyller villkoren för registrering har rätt att bli registrerad i växtskyddsregistret. För registrering krävs att

1) aktören upprätthåller ett uppdaterat schema över var de växter, växtprodukter och andra föremål som omfattas av denna lag är belägna,

2) aktören för register över produktionsplatserna och de produkter som omfattas av denna lag och som producerats eller marknadsförts på dessa platser och hämtats till en lagerplats eller annan plats som nämns i växtskyddsregistret, samt varar dessa uppgifter under minst ett år,

3) aktören utför åtminstone en visuell kontroll av de produkter och utrymmen som omfattas av denna lag i syfte att konstatera en eventuell förekomst av skadegörare, samt

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

4) det finns en person som ansvarar för växternas sundhet på den registrerade enheten.

Ansökan om registrering skall ställas till Kontrollcentralen för växtproduktion och ges in till Arbetskrafts- och näringscentralen. Beslutet om registrering fattas av Arbetskrafts- och näringscentralen. Närmare bestämmelser om förfarandet vid ansökan om registrering kan utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet.

4) det finns en person som ansvarar för växternas sundhet på den registrerade enheten.

Ansökan om registrering i växtskyddsregistret ska ställas till *Livsmedelssäkerhetsverket* och ges in till Arbetskrafts- och näringscentralen. Beslutet om registrering fattas av Arbetskrafts- och näringscentralen. Närmare bestämmelser om förfarandet vid ansökan om registrering får utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet.

5 §

5 §

*Registeruppgifter**Registeruppgifter*

I registret införs följande uppgifter:

- 1) aktörens namn och adress,
- 2) aktörens bransch,
- 3) aktörens produktions- och verksamhetsställen,
- 4) aktörens företags- eller organisationsnummer eller personbeteckning och lägenhetssignum,
- 5) namnet på den person som ansvarar för växternas sundhet,
- 6) registernummer,
- 7) ett beslut om bekämpning som har utfärdats för aktören på grund av förekomsten av en skadegörare.

I växtskyddsregistret ska antecknas följande uppgifter:

- 1) aktörens namn och verksamhetsställets adress,
- 2) aktörens bransch,
- 3) aktörens produktions- och verksamhetsställen,
- 4) aktörens företags- och organisationsnummer eller personbeteckning och lägenhetssignum,
- 5) namnet på den person som ansvarar för växternas sundhet,
- 6) registernummer,
- 7) beslut om bekämpning som *gäller aktören och som har meddelats med stöd av denna lag, samt det centrala innehållet i beslutet.*

I växtskyddsregistret antecknas dessutom rätt att använda växtpass eller märkning som avses i denna lag.

Uppgifterna utplånas ur registret inom tre år efter det att aktören har meddelat Kontrollcentralen för växtproduktion att hans verksamhet upphört. Om ett beslut om bekämpning har utfärdats för aktören på grund av förekomsten av en skadegörare skall uppgifterna dock sparas så länge som beslutet om bekämpning är i kraft.

På insamling och registrering av personuppgifter samt på användning och utlämnande av uppgifter i registret tillämpas i övrigt vad som bestäms i personuppgiftslagen (523/1999) och i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999).

Uppgifterna anföras ur registret inom tre år efter det att aktören har meddelat *Livsmedelssäkerhetsverket* att verksamheten har upphört. Om aktören med stöd av denna lag har meddelats ett beslut om bekämpning på grund av förekomsten av en skadegörare ska uppgifterna dock sparas så länge som beslutet om bekämpning är i kraft.

På inhämtande av personuppgifter och införande av dem i registret samt på användning och utlämnande av uppgifterna i registret och på deras offentlighet tillämpas personuppgiftslagen (523/1999) och lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet

(621/1999), om inte något annat följer av denna lag.

6 §

Marknadsföring

Kontrollcentralen för växtproduktion eller arbetskrafts- och näringscentralens *landsbygdsavdelning* beviljar på ansökan en aktör rätt att använda växtpass om aktörens verksamhet är underställd officiell kontroll av Kontrollcentralen för växtproduktion och om den verksamhet som ansökan om rätt att använda växtpass vid marknadsföring av ett föremål gäller uppfyller bestämmelserna om växters sundhet. Kontrollcentralen för växtproduktion utfärdar andra i 1 mom. avsedda intyg för ett föremål eller en verksamhet som uppfyller bestämmelserna om växters sundhet.

6 §

Marknadsföring

Livsmedelssäkerhetsverket eller arbetskrafts- och näringscentralen beviljar på ansökan en aktör vars verksamhet är underställd officiell kontroll av *Livsmedelssäkerhetsverket* rätt att använda växtpass, om den verksamhet som ansökan om rätt att använda växtpass vid marknadsföring av ett föremål gäller uppfyller bestämmelserna om växters sundhet. *Livsmedelssäkerhetsverket* utfärdar andra intyg som avses i 1 mom. för föremål eller verksamhet som uppfyller bestämmelserna om växters sundhet.

7 §

Import och export

Vissa växter, växtprodukter och andra föremål, med vilka skadegörare lätt kan spridas, får importeras endast om de är försedda med ett sundhetscertifikat eller annat intyg över föremålets sundhet. *Varje importerat varuparti skall vara försett med ett eget sundhetscertifikat eller ett annat intyg.*

Importören skall innan ett föremål med sundhetscertifikat importeras göra en anmälan om importen till Kontrollcentralen för växtproduktion. Genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet kan, i enlighet med vad som föreskrivs i Europeiska gemenskapens bestämmelser om växters sundhet, utfärdas bestämmelser om vad importören skall uppge i anmälan. Genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet föreskrivs om förfarandet vid import och om via vilka tullanstalter och gränsövergångsställen import av föremål enligt denna paragraf är tillåten.

7 §

Import och export

Vissa växter, växtprodukter och andra föremål, med vilka skadegörare lätt kan spridas, får importeras endast om de är försedda med ett sundhetscertifikat eller annat intyg över föremålets sundhet *eller med märkning.*

Importören ska innan *en varuförsändelse som är försedd med certifikat eller intyg enligt 1 mom.* importeras anmäla importen till *Livsmedelssäkerhetsverket*. *Import av frukt, bär och grönsaker ska anmälas till Tullverket.* Genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet kan, i enlighet med vad som föreskrivs i Europeiska gemenskapens bestämmelser om växters sundhet, utfärdas bestämmelser om vad importören ska uppge i anmälan. Genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet föreskrivs om förfarandet vid import *eller vid export* och via vil-

Kontrollcentralen för växtproduktion *eller* *arbetskrafts- och näringscentralens landsbygdsavdelning* utfärdar ett sundhetscertifikat eller annat intyg enligt 1 mom. för ett föremål som exporteras från Finland och för vilket den importerande staten kräver ett sådant certifikat eller intyg, om föremålet uppfyller de sundhetsbestämmelser som den importerande staten har utfärdat för import av föremålet i fråga.

Genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet utfärdas, i enlighet med vad som föreskrivs i Europeiska gemenskapens bestämmelser om växters sundhet, bestämmelser om vilka växter, växtprodukter och andra föremål med vilka skadegörare lätt kan spridas som omfattas av skyldigheten enligt 1 och 2 mom. och om vilken typ av certifikat eller intyg enligt denna paragraf som skall användas vid import av dem.

ka tullanstalter och gränsövergångsställen varuförsändelser enligt denna paragraf får importeras.

Livsmedelssäkerhetsverket utfärdar ett sundhetscertifikat eller annat intyg *som avses* i 1 mom. för en *varuförsändelse* som exporteras från Finland och för vilken den importerande staten kräver ett sådant certifikat eller intyg, om *varuförsändelsen* uppfyller de sundhetskrav som den importerande staten har ställt för import av *varuförsändelsen* i fråga. *Livsmedelssäkerhetsverket beviljar på ansökan rätt att använda märkning som avses in 1 mom. Rätt att använda märkning beviljas en aktör som producerar sådana växter, växtprodukter och andra föremål som enligt de internationella avtal om skydd av växters sundhet som är bindande för Finland ska vara försedda med sådan märkning. För att rätten ska beviljas kravs att verksamheten uppfyller de bestämmelser om växters sundhet som finns i avtalet.*

Genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet utfärdas, i enlighet med vad som föreskrivs i Europeiska gemenskapens bestämmelser om växters sundhet *eller vad som bestäms i de internationella avtal om skydd av växters sundhet som är bindande för Finland*, bestämmelser om vilka växter, växtprodukter och andra föremål med vilka skadegörare lätt kan spridas som skyldigheten enligt 1 och 2 mom. gäller och om vilken typ av certifikat, intyg *eller märkning* enligt denna paragraf ska användas vid import *eller vid export* av dem. *Genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet utfärdas dessutom, i enlighet med vad som bestäms i de internationella avtal om skydd av växters sundhet som är bindande för Finland, bestämmelser om förfarandet vid ansökan om för rätt att använda märkning enligt 3 mom., om innehållet i märkningen samt om förutsättningarna för erhållande av rätt att använda märkningen.*

7 a §

Märkningsrättsregistret

Livsmedelssäkerhetsverket registrerar de aktörer som beviljats rätt att använda märkning enligt 7 § 3 mom. i ett register (märkningsrättsregistret) som förs för tillsynsändamål.

I märkningsregistret antecknas motsvarande uppgifter som enligt vad som anges i 5 § 1 mom. ska antecknas i växtskyddsregistret. Uppgifterna avförs ur registret inom fem år efter det att aktören har meddelat Livsmedelssäkerhetsverket att verksamheten har upphört. Om aktören med stöd av denna lag har meddelats ett beslut om bekämpning på grund av förekomst av en skadegörare ska uppgifterna dock sparas så länge som beslutet om bekämpning är i kraft.

På in hämtande av personuppgifter och införande av dem i registret samt på användning och utlämnande av uppgifterna i registret och på deras offentlighet tillämpas personuppgiftslagen och lagen om offentlighet in myndigheternas verksamhet, om inte något annat följer av denna lag.

9 §

Skyldighet att anmäla ändringar i verksamheten

Om aktören upphör med sin verksamhet eller om verksamheten förändras väsentligt skall aktören göra en skriftlig anmälan som ställs till Kontrollcentralen för växtproduktion och ges in till Arbetskrafts- och näringscentralen.

10 §

Anmälningsskyldighet

Den som vet eller misstänker att en skadegörare som avses i en förordning utfärdad med stöd av 2 § 3 mom. förekommer i fastigheter eller delar av fastigheter, odlingar, varu-

9 §

Anmälan när verksamheten ändras eller upphör

Om aktören upphör med sin verksamhet eller om verksamheten förändras väsentligt ska aktören göra en skriftlig anmälan som ställs till Livsmedelssäkerhetsverket och ges in till Arbetskrafts- och näringscentralen. *En aktör som har beviljats i rätt att använda märkning enligt 7 § 3 mom. ska skicka anmälan till Livsmedelssäkerhetsverket.*

10 §

Anmälningsskyldighet

Den som vet eller misstänker att en skadegörare som avses i en förordning utfärdad med stöd av 2 § 3 mom. förekommer i fastigheter eller delar av fastigheter, odlingar,

lager, transportmedel eller byggnader som han äger eller besitter, är skyldig att omedelbart anmäla detta till den behöriga arbetskrafts- och näringscentralen eller Kontrollcentralen för växtproduktion. Detsamma gäller en myndighet som i sin verksamhet upptäcker en sådan skadegörare. Arbetskrafts- och näringscentralerna skall anmäla förekomsten av skadegörare till Kontrollcentralen för växtproduktion.

varulager, transportmedel eller byggnader som han eller hon äger eller besitter, är skyldig att omedelbart anmäla detta till den behöriga arbetskrafts- och näringscentralen eller Livsmedelssäkerhetsverket. Detsamma gäller en myndighet som i sin verksamhet upptäcker en sådan skadegörare. Arbetskrafts- och näringscentralerna ska anmäla förekomsten av skadegörare till Livsmedelssäkerhetsverket.

11 §

Bekämpning av skadegörare

För att bekämpa skadegörare eller förhindra att de sprids kan

1) en markägare, odlare eller en ägare eller innehavare av en fastighet eller en del därav förpliktas att vidta nödvändiga åtgärder för utrotning av skadegörare som förekommer på fastigheten,

2) det bestämmas om nödvändig rengöring eller desinficering av en byggnad, ett arbetsredskap, ett transportmedel eller annat föremål som har smittats av skadegörare, samt om sättet för den nödvändiga rengöringen och desinficeringen,

3) det bestämmas om nödvändig rengöring, desinficering eller förstöring av växter eller förpackningar eller packningsmaterial av vegetabiliskt ursprung samt om sättet för den nödvändiga rengöringen, desinficeringen eller förstörandet, eller utfärdas nödvändiga begränsningar för användningen av växter eller förpackningar eller packningsmaterial av vegetabiliskt ursprung,

4) det bestämmas om nödvändiga förbud mot samt villkor och begränsningar för odling och transport av samt handel med växter,

5) det bestämmas om nödvändiga åtgärder som skall vidtas i samband med odling och skörd av samt handel med växter,

6) det meddelas nödvändiga förbud mot eller uppställas nödvändiga villkor för marknadsföring, import och export av växter, växtprodukter, skadegörare och andra sådana föremål med vilka skadegörare lätt kan spridas, samt

7) en aktör förpliktas att iaktta andra begränsningar, förbud och åtgärder som är nöd-

11 §

Bekämpning av skadegörare

För att bekämpa skadegörare eller förhindra att de sprids kan

1) en markägare, odlare eller en ägare eller innehavare av en fastighet eller en del därav förpliktas att vidta nödvändiga åtgärder för utrotning av skadegörare som förekommer på fastigheten,

2) det bestämmas om nödvändig rengöring eller desinficering av en byggnad, ett arbetsredskap, ett transportmedel eller annat föremål som har smittats av skadegörare, samt om sättet för den nödvändiga rengöringen och desinficeringen,

3) det bestämmas om nödvändig rengöring, desinficering eller förstöring av växter eller förpackningar eller packningsmaterial av vegetabiliskt ursprung samt om sättet för den nödvändiga rengöringen, desinficeringen eller förstörandet, eller utfärdas nödvändiga begränsningar för användningen av växter eller förpackningar eller packningsmaterial av vegetabiliskt ursprung,

4) det bestämmas om nödvändiga förbud mot samt villkor och begränsningar för odling och transport av samt handel med växter,

5) det bestämmas om nödvändiga åtgärder som ska vidtas i samband med odling och skörd av samt handel med växter,

6) det meddelas nödvändiga förbud mot eller uppställas nödvändiga villkor för marknadsföring, import och export av växter, växtprodukter, skadegörare och andra sådana föremål med vilka skadegörare lätt kan spridas, samt

7) en aktör förpliktas att iaktta andra begränsningar, förbud och åtgärder som är nöd-

vändiga för att skadegörare skall kunna bekämpas och spridningen av dem förhindras.

Närmare bestämmelser om de åtgärder, föreskrifter, förbud, villkor och begränsningar som avses i 1 mom. meddelas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet i enlighet med vad som föreskrivs i Europeiska gemenskapens lagstiftning om växters sundhet. Förordningen kan gälla samtliga skadegörare eller enbart vissa skadegörare.

Med stöd av en förordning som avses i 2 mom. fattar Kontrollcentralen för växtproduktion eller arbetskrafts- och näringscentralen beslut om bekämpning för varje enskild aktör. Ett beslut om bekämpning kan fattas även utan att parten hörs, om avgörandet av ärendet inte tål uppskov utan att det orsakar betydande fara för växternas sundhet och om det inte är möjligt att höra parten utan dröjsmål. Om det finns särskilda skäl att misstänka att en sådan skadegörare som avses i förordningen förekommer, kan Kontrollcentralen för växtproduktion vidta åtgärder enligt 6 punkten redan innan förekomsten har bekräftats.

Jord- och skogsbruksministeriet kan dessutom bevilja Kontrollcentralen för växtproduktion tillstånd att vidta åtgärder enligt 1 mom. i fråga om skadegörare som det inte utfärdats bestämmelser om genom en förordning enligt 2 mom. Om förekomsten av en sådan skadegörare medför ett omedelbart hot mot växters sundhet och saken inte tål uppskov, kan Kontrollcentralen för växtproduktion vidta nödvändiga bekämpningsåtgärder enligt 1 mom. redan innan tillståndet beviljats.

14 §

Tillsynsmyndigheter

För verkställigheten av denna lag samt för tillsynen över att denna lag och de bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av den efterföljs samt för organiseringen av tillsynen svarar Kontrollcentralen för växtproduktion, som vid tillsynen anlitar ar-

vändiga för att skadegörare ska kunna bekämpas och spridningen av dem förhindras.

Närmare bestämmelser om de åtgärder, förelägganden, förbud, villkor och begränsningar som avses i 1 mom. meddelas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet i enlighet med vad som föreskrivs i Europeiska gemenskapens lagstiftning om växters sundhet *eller vad som bestäms i de internationella avtal om skydd av växters sundhet som är bindande för Finland*. Förordningen kan gälla samtliga skadegörare eller enbart vissa skadegörare.

Med stöd av en förordning som avses i 2 mom. fattar *Livsmedelssäkerhetsverket* eller arbetskrafts- och näringscentralen beslut om bekämpning för varje enskild aktör. Ett beslut om bekämpning kan fattas även utan att aktören hörs, om avgörandet av ärendet inte tål uppskov utan att det orsakar betydande fara för växternas sundhet och om det inte är möjligt att höra aktören utan dröjsmål. Om det finns särskilda skäl att misstänka att en sådan skadegörare som avses i förordningen förekommer, kan *Livsmedelssäkerhetsverket* vidta åtgärder enligt 1 mom. 6 punkten redan innan förekomsten har bekräftats.

Jord- och skogsbruksministeriet kan dessutom bevilja *Livsmedelssäkerhetsverket* tillstånd att vidta åtgärder enligt 1 mom. i fråga om skadegörare som det inte utfärdats bestämmelser om genom en i 2 mom. avsedd förordning. Om förekomsten av en sådan skadegörare medför ett omedelbart hot mot växters sundhet och saken inte tål uppskov, kan *Livsmedelssäkerhetsverket* vidta nödvändiga bekämpningsåtgärder enligt 1 mom. redan innan tillståndet beviljats.

14 §

Tillsynsmyndigheter

För verkställigheten av denna lag samt för tillsynen över att lagen och de bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av den efterföljs samt för organiseringen av tillsynen svarar *Livsmedelssäkerhetsverket*, som vid tillsynen anlitar arbetskrafts- och när-

betskrafts- och näringscentralernas landsbygdsavdelningar. Kontrollcentralen för växtproduktion är i Finland en sådan växtskyddsmyndighet som avses i direktivet om växters sundhet.

Utöver Kontrollcentralen för växtproduktion kan också tullverket övervaka importen. Genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet utfärdas bestämmelser om de uppgifter som hör till befogenheterna för Kontrollcentralen för växtproduktion och som skall överföras till tullverket, i enlighet med särskilt avtal mellan jord- och skogsbruksministeriet och finansministeriet om överföringen och omfattningen av uppgifterna.

ingscentralerna. *Livsmedelssäkerhetsverket* är i Finland en sådan växtskyddsmyndighet som avses i direktivet om växters sundhet.

Importen övervakas av Tullverket till den del denna uppgift inte hör till Livsmedelssäkerhetsverket. Genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet utfärdas bestämmelser om de uppgifter som hör till Livsmedelssäkerhetsverkets befogenheter och som ska överföras till Tullverket, i enlighet med särskilt avtal mellan jord- och skogsbruksministeriet och finansministeriet om överföringen och omfattningen av uppgifterna.

14 a §

Skogscentralernas uppgifter

Livsmedelssäkerhetsverket kan anlita skogscentralerna vid beredningen och verkställigheten av beslut om bekämpning enligt 11 § och vid beredningen av ersättningsbeslut enligt 30 a §, om bekämpningen gäller en skadegörare som inte tidigare har förekommit i Finland och som kan orsaka direkt eller indirekt skada på växande träd i skog.

15 §

Auktoriserade inspektörer

Utöver vad som bestäms i 14 § anlitar Kontrollcentralen för växtproduktion vid tillsynen de inspektörer som den skriftligen har bemyndigat för uppdraget och som den själv övervakar. På de auktoriserade inspektörerna tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar när de utför uppdrag enligt denna lag. Auktoriserade inspektörer skall ha den yrkeskompetens inom området växters sundhet som krävs för uppdraget i bemyndigandet.

Om en auktoriserad inspektör enligt förvaltningslagen (434/2003) är jävig att utföra sitt uppdrag, kan Kontrollcentralen för växtproduktion förordna någon annan att tillfälligt sköta inspektörens uppgifter. På en tillfälligt förordnad person tillämpas vad som före-

15 §

Auktoriserade inspektörer

Utöver vad som bestäms i 14 § anlitar *Livsmedelssäkerhetsverket* vid tillsynen de inspektörer som verket skriftligen har bemyndigat för uppdraget och som verket övervakar. På de auktoriserade inspektörerna tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar när de utför uppdrag enligt denna lag. Auktoriserade inspektörer ska ha den yrkeskompetens inom området växters sundhet som krävs för uppdraget i bemyndigandet.

Om en auktoriserad inspektör enligt förvaltningslagen (434/2003) är jävig att utföra sitt uppdrag, kan *Livsmedelssäkerhetsverket* förordna någon annan att tillfälligt sköta inspektörens uppgifter. På en tillfälligt förordnad person tillämpas vad som föreskrivs om

skrivs om auktoriserade inspektörer.

En auktoriserad inspektör skall vid inspektionen fästa uppmärksamhet vid att aktören kan framföra sina synpunkter för inspektören på sitt modersmål finska, svenska eller samiska. Om aktören inte behärskar det språk som enligt språklagen (423/2003) skall användas, skall inspektören se till att inspektionen verkställs så att nödvändig tolkning och översättning enligt 26 § i förvaltningslagen finns tillgänglig. En auktoriserad inspektör skall förete ett skriftligt intyg över sitt bemyndigande om inspektionsobjektet kräver det.

17 §

Tillsynsplan

Kontrollcentralen för växtproduktion skall årligen utarbeta en plan för tillsynen. Närmare bestämmelser om tillsynsplanen och dess innehåll kan utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet.

19 §

Uppföljning

Kontrollcentralen för växtproduktion skall bevaka förekomsten av sådana skadegörare som avses i denna lag och vid behov offentliggöra uppgifter om förekomsten av skadegörare.

22 §

Europeiska gemenskapens inspektörer

Vad som i 20 och 21 § bestäms om finska myndigheters rätt att utföra inspektion och få upplysningar gäller också Europeiska gemenskapens inspektörer. Europeiska gemenskapens inspektörer skall vid inspektioner samarbeta med Kontrollcentralen för växtproduktion.

auktoriserade inspektörer.

På en auktoriserad inspektör som utför uppdrag enligt denna paragraf tillämpas förvaltningslagen, språklagen (423/2003), samiska språklagen (1086/2003) och lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999). En auktoriserad inspektör ska visa upp ett skriftligt intyg över sitt bemyndigande om inspektionsobjektet kräver det.

17 §

Tillsynsplan

Livsmedelssäkerhetsverket ska årligen utarbeta en plan för tillsynen. Närmare bestämmelser om tillsynsplanen och dess innehåll kan utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet.

19 §

Bevakning

Livsmedelssäkerhetsverket ska bevaka förekomsten av sådana skadegörare som avses i denna lag och vid behov offentliggöra uppgifter om förekomsten av skadegörare.

22 §

Europeiska gemenskapens inspektörer

Vad som i 20 och 21 § bestäms om finska myndigheters rätt att utföra inspektion och få upplysningar gäller också Europeiska gemenskapens inspektörer. När Europeiska gemenskapens inspektörer utför inspektioner ska de samarbeta med *Livsmedelssäkerhetsverket*.

25 §

Offentliggörande av tillsynsresultat

Kontrollcentralen för växtproduktion offentliggör tillsynsresultaten. Sekretessbelagda uppgifter som avses i 24 § får dock inte offentliggöras.

Närmare bestämmelser om offentliggörande av tillsynsresultaten kan utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet.

25 §

Offentliggörande av tillsynsresultat

Livsmedelssäkerhetsverket offentliggör tillsynsresultaten. Sekretessbelagda uppgifter som avses i 24 § får dock inte offentliggöras.

Närmare bestämmelser om offentliggörande av tillsynsresultaten kan utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet.

26 §

Förbud mot användning av växtpass eller annat intyg

Kontrollcentralen för växtproduktion kan besluta om förbud mot användning av ett växtpass eller annat intyg enligt 6 §, om det är nödvändigt för att bekämpa en skadegörare eller hindra att den sprids. Berörda parter skall alltid utan dröjsmål underrättas om beslutet. Ett förbud som har meddelats muntligt skall bekräftas skriftligt. Förbudet skall hävas omedelbart när det inte längre finns något skäl för det.

Förbudet skall meddelas för viss tid om det är möjligt att avhjälpa den brist som ligger till grund för det. Förbudet skall återkallas utan dröjsmål om bristen har avhjälppts eller om den inte längre har någon betydelse med tanke på förbudet. Berörda parter skall alltid utan dröjsmål underrättas om att förbudet har återkallats.

Om ärendet inte tål dröjsmål kan utöver Kontrollcentralen för växtproduktion även arbetskrafts- och näringscentralen eller en auktoriserad inspektör tillfälligt förbjuda att växtpass eller annat intyg används. Ett tillfälligt användningsförbud skall utan dröjsmål underställas Kontrollcentralen för växtproduktion. Förbudet förfaller om Kontrollcentralen för växtproduktion inte fattar ett beslut

26 §

Förbud mot användning av växtpass eller annat intyg eller av märkning

Livsmedelssäkerhetsverket kan besluta om förbud mot användning av ett växtpass eller annat intyg som avses i 6 § *eller mot användningen av ett sundhetscertifikat, ett intyg eller en märkning som avses i 7 §*, om det är nödvändigt för att bekämpa en skadegörare eller hindra att den sprids *eller om förutsättningarna för användning av växtpasset, sundhetscertifikatet, intyget eller märkningen inte längre uppfylls*. Berörda parter ska alltid utan dröjsmål underrättas om beslutet. Ett förbud som har meddelats muntligt ska bekräftas skriftligt. Förbudet ska hävas omedelbart när det inte längre finns något skäl för det.

Förbudet ska meddelas för viss tid, om den brist som ligger till grund för förbudet kan avhjälpas. Förbudet ska återkallas utan dröjsmål, om bristfälligheten har avhjälppts eller om den inte längre är av betydelse med tanke på förbudet. Berörda parter ska utan dröjsmål underrättas om att förbudet har återkallats.

Om ärendet inte tål dröjsmål kan utöver *Livsmedelssäkerhetsverket* även arbetskrafts- och näringscentralen eller en auktoriserad inspektör tillfälligt förbjuda att ett växtpass, ett sundhetscertifikat eller annat intyg *eller en märkning* används. Ett tillfälligt användningsförbud ska utan dröjsmål underställas *Livsmedelssäkerhetsverket*. Förbudet förfaller om *Livsmedelssäkerhetsverket* inte fattar ett

enligt 1 mom. inom en vecka efter att förbudet meddelats.

beslut enligt 1 mom. inom en vecka efter det att förbudet meddelades.

27 §

Avförande ur växtskyddsregistret

Om det vid en inspektion konstateras att en aktör inte iakttar denna lag eller bestämmelser som utfärdats med stöd av den eller inte uppfyller villkoren för registrering, skall Kontrollcentralen för växtproduktion eller arbetskrafts- och näringscentralen ge aktören en anmärkning samt vid behov meddela en tidsfrist för att korrigera felen i verksamheten.

Kontrollcentralen för växtproduktion skall besluta att den som trots anmärkningen inte korregerar de fel som noterats i verksamheten avförs ur registret, om det är fråga om ett väsentligt fel eller en väsentlig försummelse. Berörda parter skall alltid utan dröjsmål underrättas om beslutet.

Då skälen till avförandet inte längre föreligger, skall den som avförts ur registret omedelbart införas på nytt utan separat ansökan. Berörda parter skall alltid utan dröjsmål underrättas om beslutet.

28 §

Vite eller tvångsutförande

Kontrollcentralen för växtproduktion kan förstärka de begränsningar, förbud, åtgärder eller förfaranden som avses i 11 § med vite eller hot om att den försummade åtgärden vidtas på den försumliges bekostnad. Även arbetskrafts- och näringscentralen kan fatta

27 §

Avförande ur växtskyddsregistret eller ur märkningsrättsregistret

Om det vid en inspektion konstateras att en i växtskyddsregistret antecknad aktör inte iakttar denna lag eller bestämmelser som utfärdats med stöd av den eller inte uppfyller villkoren för registrering, ska tillsynsmyndigheten ge aktören en anmärkning samt vid behov meddela en tidsfrist för att korrigera felen i verksamheten.

Livsmedelssäkerhetsverket ska besluta att den som trots anmärkningen inte korregerar de fel som noterats i verksamheten avförs ur växtskyddsregistret, om det är fråga om ett väsentligt fel eller en väsentlig försummelse. Berörda parter ska alltid utan dröjsmål underrättas om beslutet.

Då skälen till avförandet inte längre föreligger, ska den som avförts ur växtskyddsregistret omedelbart införas på nytt utan separat ansökan. Berörda parter ska alltid utan dröjsmål underrättas om beslutet.

Rätten att använda märkning upphör om innehavaren av rätten har upphört med sin verksamhet eller om aktören enligt 26 § har förbjudits att använda märkning och aktören inte inom den skäligen tid som Livsmedelssäkerhetsverket bestämmer har avhjälpt de brister som konstaterats i verksamheten så att förutsättningarna för att använda märkning uppfylls. När rätten att använda märkning har upphört avför Livsmedelssäkerhetsverket aktören ur märkningsträtsregistret.

28 §

Vite eller tvångsutförande

Livsmedelssäkerhetsverket kan förena de begränsningar, förbud, åtgärder eller förfaranden som avses i 11 § eller förbud enligt 26 § att använda växtpass, sundhetscertifikat eller något annat intyg eller märkning med vite eller hot om att den försummade åtgär-

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

ett beslut om hot om tvångsutförande eller tvångsutförande.

I ett ärende som gäller vite, hot om tvångsutförande och tvångsutförande iakttas viteslagen (1113/1990).

den vidtas på den försumliges bekostnad. Även arbetskrafts- och näringscentralen kan fatta ett beslut om tvångsutförande eller hot om tvångsutförande.

I ett ärende som gäller vite, tvångsutförande eller hot om tvångsutförande iakttas viteslagen (1113/1990).

29 §

29 §

Straffbestämmelse

Straffbestämmelser

Den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet

1) utan registrering enligt 4 § marknadsför, i marknadsföringssyfte producerar, lagrar eller importerar växter, växtprodukter eller andra föremål med vilka skadegörare lätt kan spridas,

2) inte iakttar den skyldighet att använda växtpass eller annat intyg över föremålets sundhet som avses i 6 § och i förordning som utfärdats med stöd av den,

3) inte iakttar den skyldighet att använda sundhetscertifikat eller annat intyg över föremålets sundhet som avses i 7 § och i förordning som utfärdats med stöd av den,

4) försummar den skyldighet att föra register som föreskrivs i 8 § och i förordning som utfärdats med stöd av den,

5) försummar skyldigheten enligt 9 § att anmäla att verksamheten upphör eller väsentliga förändringar i den,

6) försummar skyldigheten enligt 10 § att anmäla förekomsten av en skadegörare,

7) bryter mot bestämmelser, förbud, villkor eller begränsningar som meddelats med stöd av 11 §, eller

8) inte fullgör skyldigheten enligt 12 § att underrätta mottagaren om begränsningar,

skall för äventyrande av växters sundhet dömas till böter, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag.

Den som bryter mot ett förbud eller åläggande som har meddelats med stöd av denna lag och förenats med vite, kan inte dömas till straff för samma gärning, om vitet har dömts ut.

Kontrollcentralen för växtproduktion anmäler för de myndigheters och auktoriserade in-

Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet

1) utan registrering enligt 4 § marknadsför, i marknadsföringssyfte producerar, lagrar, importerar *eller exporterar* växter, växtprodukter eller andra föremål med vilka skadegörare lätt kan spridas,

2) inte iakttar den skyldighet att använda växtpass eller annat intyg över föremålets sundhet som avses i 6 § och i förordning som utfärdats med stöd av den,

3) inte iakttar den skyldighet att använda sundhetscertifikat, annat intyg över föremålets sundhet *eller märkning* som avses i 7 § och i förordning som utfärdats med stöd av den,

4) försummar den skyldighet att föra register som föreskrivs i 8 § och i förordning som utfärdats med stöd av den,

5) försummar skyldigheten enligt 9 § att anmäla att verksamheten upphör eller väsentliga förändringar i den,

6) försummar skyldigheten enligt 10 § att anmäla förekomsten av en skadegörare,

7) bryter mot bestämmelser, förbud, villkor eller begränsningar som meddelats med stöd av 11 §, eller

8) inte fullgör skyldigheten enligt 12 § att underrätta mottagaren om begränsningar,

ska om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag, för äventyrande av växters sundhet dömas till böter.

Den som bryter mot ett förbud eller åläggande som har meddelats med stöd av denna lag och förenats med vite, kan inte dömas till straff för samma gärning, om vitet har dömts ut.

Livsmedelssäkerhetsverket anmäler förseelser enligt 1 mom. till åtalsprövning. Anmälan

spektörers räkning som avses i 14 och 15 § förseelser enligt 1 mom. till åtalsprövning. Anmälan behöver inte göras om förseelsen som helhet betraktad kan anses vara uppenbart ringa. I sådana fall kan kontrollcentralen ge den aktör som gjort sig skyldig till förseelsen en skriftlig anmärkning med uppmaning att korrigera felen.

behöver inte göras, om förseelsen som helhet betraktad kan anses vara uppenbart ringa. I sådana fall kan *Livsmedelssäkerhetsverket* ge den aktör som gjort sig skyldig till förseelsen en skriftlig anmärkning med uppmaning att korrigera felen.

30 §

Ersättning av kostnader och skador till följd av beslut om bekämpning av skadegörare

Genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet utfärdas närmare bestämmelser om värderingen av en sådan ekonomisk skada eller kostnad som avses i 2 mom. 3 punkten.

Ersättning skall sökas hos *arbetskrafts- och näringscentralen* inom sex månader efter att sökanden har fått kännedom om att kostnaderna eller skadan har uppkommit. Ansökan skall åtföljas av en tillräcklig utredning av kostnaderna eller skadan. Arbetskrafts- och näringscentralen fattar beslut om ersättning av kostnader och skador samt om utbetalning av ersättningen.

Om kostnader eller skador har ersatts utan grund skall *arbetskrafts- och näringscentralen* bestämma att det överbetalda beloppet skall återbetalas. På det belopp som skall återbetalas skall betalas en årlig ränta i enlighet med 3 § 2 mom. räntelagen (633/1982) från ingången av den månad då ersättningen för kostnaderna eller skadan har betalats ut. Om det belopp som skall återbetalas inte betalas senast på den förfallodag som *arbetskrafts- och näringscentralen* satt ut skall en årlig dröjsmålsränta betalas på beloppet i enlighet med den räntesats som avses i 4 § 1 mom. räntelagen. Om det belopp som skall återbetalas är ringa eller om det med tanke på den återbetalningsskyldiges ekonomiska ställning

30 §

Ersättning av kostnader och skador till följd av beslut om bekämpning av skadegörare

Närmare bestämmelser om värderings- och beräkningsgrunderna för sådana kostnader och skador som avses i 2 mom. utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet.

Ersättning ska sökas inom sex månader efter att sökanden har fått kännedom om att kostnaderna eller skadan har uppkommit. *Ansökan ska ställas till Livsmedelssäkerhetsverket och ges in till Arbetskrafts- och näringscentrale och den ska innehålla tillräcklig utredning om kostnaderna och skadorna. Gäller en ansökan om ersättning ett beslut om bekämpning som fattats av Arbetskrafts- och näringscentralen, ska centralen lämna Livsmedelssäkerhetsverket ett utlåtande om ansökan. Livsmedelssäkerhetsverket fattar beslut om ersättning av kostnader och skador samt om utbetalning av ersättningen.*

Om kostnader eller skador har ersatts utan grund ska *Livsmedelssäkerhetsverket* bestämma att det överbetalda beloppet ska betalas tillbaka. På belopp som betalas tillbaka ska betalas en årlig ränta i enlighet med 3 § 2 mom. i räntelagen (633/1982) från ingången av den månad då ersättningen har betalats ut. Om beloppet inte betalas tillbaka senast på den förfallodag som *Livsmedelssäkerhetsverket* bestämt, ska en årlig dröjsmålsränta betalas på beloppet i enlighet med den räntesats som avses i 4 § 1 mom. i räntelagen. Om det belopp som ska betalas tillbaka är ringa eller om det med tanke på den återbetalningsskyldiges ekonomiska ställning och förhållanden ska anses oskäligt att kräva återbetalning el-

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

och förhållanden skall anses oskäligt att kräva återbetalning eller uppbära ränta, kan *arbetskrafts- och näringscentralen* bestämma att hela eller en del av ersättningen eller räntan inte behöver återbetalas.

ler ta ut ränta, kan *det återbetalningsskyldige helt eller delvis befrias från återbetalningsskyldighet eller skyldighet att betala ränta.*

30 a §

Ersättning av kostnader och skador på grund av beslut om bekämpning av skadegörare som ska utrotas i skog

Kostnader och skador till följd av beslut om bekämpning av skadegörare som ska utrotas på växande träd i skog som orsakas markägare och den som innehar arrenderätt, nyttjanderätt som baserar sig på testamente, efterlevande makes besittningsrätt, pensionsrätt eller någon motsvarande rättighet samt den som har rätt att avverka skog, ersätts till den del de överskrider kostnaderna för normal skogsvård eller sedvanlig drivning av virke. Med skog avses ett område på vilket skogslagen tillämpas (1093/1996).

På ersättningarna tillämpas bestämmelserna i 30 § 4 och 5 mom. dock så, att ansökan om ersättning lämnas till Livsmedelssäkerhetsverket.

31 §

Förvägrande av ersättning

Ersättning enligt 30 § betalas dock inte för

- 1) skador och kostnader som har orsakats av lesioner föranledda av skadegörare,
- 2) kostnader och skador som *beror på Europeiska unionens medlemsstater eller stater som inte hör till Europeiska unionen* eller på förbud utfärdade i samband med marknadsföring, import från eller export till Europeiska unionens medlemsstater eller stater som inte hör till Europeiska unionen, förstörelse av föremål, isolering eller någon annan motsvarande åtgärd eller villkor som har ställts upp för marknadsföring, import och export,
- 3) kostnader eller skador som föranleds av

31 §

Förvägrande av ersättning

Ersättning enligt 30 § och 30 a § betalas inte för

- 1) skador och kostnader som har orsakats av lesioner föranledda av skadegörare,
- 2) kostnader och skador som har orsakats av förbud utfärdade i samband med marknadsföring, import eller export förstörelse av föremål, isolering eller någon annan motsvarande åtgärd eller av villkor som har ställts upp för marknadsföringen, importen eller exporten,
- 3) kostnader eller skador som föranleds av

förpliktelser som aktören skall uppfylla för att hållas kvar i växtskyddsregistret, avförande ur registret eller något annat tvångsmedel eller någon påföljd enligt 6 kap., eller användning av växtpass eller registernummer, eller för

4) kostnader eller skador som åsamkats av aktören uppsåtligen eller genom grov oaktsamhet eller genom underlåtelse att iaktta god jordbrukarsed.

Ersättning betalas inte heller eller bara till nedsatt belopp om den som annars har rätt till ersättning inte har iakttagit denna lag eller bestämmelser, föreskrifter eller myndighetsbeslut som utfärdats med stöd av den, eller på något annat sätt än vad som avses i 1 mom. själv har medverkat till uppkomsten av kostnaderna eller skadan.

förpliktelser som aktören ska uppfylla för att hållas kvar i växtskyddsregistret, avförande ur registret eller något annat tvångsmedel eller någon påföljd enligt 6 kap., eller användning av växtpass eller registernummer, eller för

4) kostnader eller skador som aktören orsakat uppsåtligen eller genom grov oaktsamhet eller genom underlåtelse att iaktta god jordbrukarsed.

Ersättning betalas inte heller eller bara till nedsatt belopp om den som annars har rätt till ersättning inte har iakttagit denna lag eller bestämmelser, föreskrifter eller myndighetsbeslut som utfärdats med stöd av den, eller på något annat sätt än vad som avses i 1 mom. själv har medverkat till uppkomsten av kostnaderna eller skadan.

Staten har inte rätt till ersättning enligt denna lag. Rätt till ersättning har dock sådana affärsverk som avses i lagen om statliga affärsverk (1185/2002). Statsrådet kan av särskilda skäl också fatta annat beslut om statens rätt till ersättning.

33 §

Avgifter, arvoden och ersättningar

För prestationer enligt denna lag kan utgifter tas ut till staten enligt vad som bestäms i lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992).

Till inspektörer som är auktoriserade av Kontrollcentralen för växtproduktion kan betalas arvoden och kostnadsersättningar för inspektioner inom ramen för statsbudgeten. *Bestämmelser om grunderna för arvoden och kostnadsersättningar utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet.*

33 §

Avgifter, arvoden och ersättningar

För prestationer enligt denna lag kan avgifter tas ut till staten enligt vad som bestäms i lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992).

Livsmedelssäkerhetsverket betalar arvoden för inspektioner och provtagningar enligt denna lag till de inspektörer som auktoriserats av verket, samt ersätter inspektörernas kostnader.

Denna lag träder i kraft den 20 .

En aktör som bedriver verksamhet där det krävs rätt att använda märkning som avses i 7 § 3 mom. ska ansöka om rätt att använda märkning hos Livsmedelssäkerhetsverket

inom sex månader från det att lagen har trätt i kraft.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.
